

**Siyasal Vakfı
Bülteni**

Yıl: 16, Sayı: 21, Mart 2008

Sahibi:
Siyasal Vakfı
Yönetim Kurulu Adına
Dr. Fahri SOLAK

...

Genel Koordinatör
Seyit Ahmet IŞKIN

Katkıda Bulunanlar
Sabahattin KAPLAN
Abdulahap SEVİM
Orhan Veli ALICI
Erdal ŞERİFOĞLU

...

Teknik Hazırlık
Uygun Matbaacılık Ltd. Şti.
Tel: 0212 451 65 11

...

Grafik-Tasarım
Selahattin GÖKSU
0212 266 43 37

...

Adres
Siyasal Vakfı
Kalenderhane Mh. Darulelhan Sk.
No: 8 Vezneciler /İSTANBUL
Tel: (0 212) 511 32 20-21
Faks: (0 212) 513 88 38
(0 212) 521 25 77
Ankara

...

Mustafa AK
Meşrutiyet Cad. 9/7 Kızılay / ANKARA
Tel: (0312) 425 36 34

...

Mail
siyasal@siyasalvakfi.org

...

Web
www.siyasalvakfi.org

...

*Siyasal Vakfı Bülteni ücretsizdir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.*

Saygıdeğer Mensuplarımız,

Baharın canlılığını hissettirdiği şu günlerde dört mevsim canlılığını koruyan Vakıf faaliyetlerimiz, konferanslar, dönem toplantıları, salı sohbetleri ve siyaset sosyolojisi okuma grubu toplantıları şeklinde düzenli olarak devam etmekte.

Hatıraların tazelendiği, görüşemeyen mensuplarımızın hasret giderdikleri, karşılıklı kartvizitlerin verildiği dönem toplantıları; kimi zaman Vakıf bahçesinde hafta sonu kahvaltısı, kimi zaman da akşam yemeği şeklinde gerçekleştirildi. Konferanslar ve diğer faaliyetlere ilişkin ayrıntıları bültenimizin *Vakıftan Haberler* bölümünde bulacaksınız.

Safranbolu Kaymakamı Sayın *İzzettin KÜÇÜK Camiamızdan* Bölümü'nün bu sayımızdaki konuğu. *Araştırma Notları* bölümümüzde yer alan çalışmalardan ilki, *Dr. Ali POLAT*'a ait. *"2007'den 2008'e Bir Özet: Küresel Gelişmeler Işığında Dünya ve Türkiye Ekonomisi"* başlıklı yazısı ile Sayın *POLAT*, Dünya ve Türkiye Ekonomisi üzerine yaptığı özet değerlendirmelere, yer vermekte. *Abdulahap SEVİM*'in *"Siyasal Reklam"* başlıklı çalışmasını, bölümün ikinci yazısı olarak okuyabileceksiniz.

Kaynak liste niteliğinde olan, *"KPSS Kaynakları"* başlıklı çalışma, sınavlara hazırlık sürecinde bulunmuş olan mezunlarımızın katkılarıyla oluşturuldu. Yeni mezun ve sınavlara hazırlanan arkadaşlarımızın istifadesi amacıyla, bu çalışmaya bültenimizde yer vermeyi uygun gördük.

İslam Ekonomisi Konferansları başlığı altında 15 Mart-5 Nisan 2008 tarihleri arasında Cumartesi günleri saat 15.00'de, alanında çok kıymetli isimlerin iştiraki ile gerçekleştirilecek olan programlarımızın öncesinde, anlamlı bir çalışma da Sayın *Dr. Fahri SOLAK* tarafından yapıldı. *"İslam Ekonomisi İle İlgili Türkçe Kaynaklar"* başlıklı çalışmayı *Bibliyografya* bölümümüzde bulabilirsiniz. *Dr. Mahmut DEMİRKAN* ve *Resul KURT* tarafından hazırlanan ve ilgiyle takip edilen, *Yöneticinin Köşesi* bölümü yazıları; sırasıyla, *"Organizasyonlarda Sistem Yaklaşımı ve Yönetimin Temel Sorumluluğu"* ve *"Sosyal Güvenlik Açıkları Ekonomiyi Tehdit Ediyor"* başlıklarını taşıyor.

Orhan Veli ALICI'nın *"Ulus-Devletler Üzerinde Küreselleşmenin Düzenleyici Etkileri"* ve *Ercan TURGUT*'un *"Facebook"* başlıklı çalışmaları bültenimizin diğer yazılarını oluşturmaktadır.

Eğer halen baharın canlılığını hissetmediyseniz, sizleri Vakıf bahçemize, birlikte çay yudumlamaya davet ediyoruz.

22'inci sayımızda görüşünceye kadar sağlık ve esenlik içinde kalın.

Seyit Ahmet IŞKIN
Yönetim Kurulu Başkan Yrd.

Üstad Sezai KARAKOÇ'u Ziyaret Ettik

Üstad Sezai KARAKOÇ, Vakfımız mensuplarından oluşan bir heyet tarafından 7 Mart 2008 tarihinde Yüce Diriliş Partisi İstanbul İl Başkanlığında ziyaret edildi. Vakfımız ve faaliyetleri hakkında bilgi verilen görüşmede, üstad Karakoç ülkemiz ve bölge sorunlarına değinerek, Dış Politika ağırlıklı olmak üzere, İslam Ülkelerinin sorunları ve çıkış yollarına değindi. İslam Ülkelerinin savunma, ekonomi ve

KONFERANS:Veysel TİRYAKİ

Fakültemiz 1988 Mezunu Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki 15 Aralık 2007 Cumartesi günü saat 15.00 de vakıf merkezinde "Yerel Yönetimlerde yeniden yapılanma ve altındağ modeli" konulu konferansla ilgili bir konuşma yapmıştır.

KONFERANS:İzzettin KÜÇÜK

12 Ocak 2008 Cumartesi günü saat 15.00'de 1986 mezunumuz Safranbolu Kaymakamı İzzettin Küçük'ün "Küreselleşme Sürecinde Kamu Yönetimi'nde Yeni Yaklaşımlar" konulu konferansı gerçekleştirilmiştir. Konferansta konuşan Sayın Küçük, aralarında öğretim üyeleri, bürokratlar ve Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinin de yer aldığı dinleyicilere Küreselleşme ve Kamu Yönetimi konularında değerlendirmelerde bulundu.

KONFERANS:Turan ALTAMAZ

26 Ocak 2008 tarihinde Vakıf merkezimizde "Kent Kültürü ve Çorum Örneği" konulu konferans Çorum Belediye Başkanı Turan Atlamaz'ın katılımı ile gerçekleştirilmiştir. "Çorum Modeli'nde Kent ve Kültür" konulu konferansta konuşan Başkan Atlamaz, aralarında öğretim üyeleri, üst düzey bürokratlar ve siyasal öğrencilerinin de yer aldığı seçkin bir topluluğa hitap etti. Yaklaşık olarak iki saat süren konferansta Atlamaz, Çorum kültürünün ve tarihinin korunması, şehircilik alanında daha

kültürel temelli birlikteliklere muhtaç olduğunu belirten Karakoç oluşturulan İKÖ ve D-8 gibi yapıların bu temeller üzerine bina edilmemesi sebebiyle problemlerin çözümünde sonuç vermediğini vurguladı.

fazla gelişmesi için yaptıkları çalışmalar ve Çorum için geleceğe yönelik planlardan ve projelerden bahsetmiştir.

“KAMUDA KARİYER VE KPSS” SEMİNERİ

7 Ocak 2008 Pazartesi günü Fakültemizde eğitimine devam eden ve mezun olmuş mensuplarımıza yönelik olarak “Kamuda Kariyer ve Kpss” Semineri Vakıf Merkezinde yoğun bir katılımıla gerçekleştirilmiştir. Semineri, İstanbul Kariyer Eğitim Merkezi hocalarından Mahmut Yılmaz sunmuştur. Programda meslek tanıtımlarının yanı sıra meslek sınavlarına nasıl çalışılması gerektiği konusunda da bilgi

verilmiştir. Seminerde yapılan çekilişte İstanbul Kariyer Eğitim Merkezi tarafından bir kişiye ücretsiz KPSS A Grubu kursu ve 10 kişiye de ücretsiz KPSS hazırlık kitapları verilmiştir.

Web Sitemiz Yenilendi

Web sitemiz yeni görüntüsüyle karşınızda. www.siyasalvakfi.org sitemiz baştan aşağıya yenilendi. Sitemizin yeni ara yüzü sayesinde vakfımız ve faaliyetleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olabileceğiniz gibi, en güncel duyuruları da yine buradan takip edebilirsiniz. Daha dinamik ve görsel bir yapıya kavuşan site tasarım ve içeriğiyle daha işlevsel hale getirildi.

DÖNEM TOPLANTILARI

91 MEZUNLARININ DÖNEM TOPLANTISI

1991 Mezunları geleneksel dönem toplantılarını 29 Şubat günü Vakıf merkezinde yaptılar. Birçok mezunumuzun katıldığı dönem toplantısına çevre illerde bulunan Kaymakam ve Belediye yöneticileri katıldı.

92 MEZUNLARININ DÖNEM TOPLANTISI

1992 Mezunları ise geleneksel dönem toplantılarını 4 Mart Salı günü Vakıf merkezinde yaptılar. Yaklaşık elliye yakın mezunumuzun

katıldığı dönem toplantısına çevre illerde bulunan Kaymakam ve Belediye yöneticileri de katıldılar. **2001 MEZUNLARI DÖNEM TOPLANTISI**

2001 yılı mezunları, dönem toplantılarını 23 Şubat 2008 Cumartesi günü vakıf merkezinde gerçekleştirdiler. Yirmiye yakın mezunumuzun bir araya geldiği toplantı kahvaltı ile başlayıp günün ilerleyen saatlerine kadar devam etti. Toplantıda bir sonraki dönem toplantısının 29 Mart 2008 Cumartesi günü yapılmasına karar verildi.

Bizden Biri...

İzzettin KÜÇÜK ile Röportaj

(Safranbolu Kaymakamı)

• Sayın İzzettin Bey, dilerseniz sizi camiamıza tanıtarak başlayalım...

- Derginizde bana yer verdiğiniz için size ve Vakfımız Yöneticilerine teşekkür ediyor bütün mensuplarımıza selamlarımı sunuyorum.

1964 Erzurum doğumluyum, 4 yaşındayken İstanbul'a göç etmişiz. İlkokul, ortaokul ve liseyi İstanbul'da okudum. Üniversiteyi de yine İstanbul'da İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde okudum. İstanbul'u çok sevdim. Hayatımın girdaplarını, savruluş ve toparlanışlarımı, nefis muhasebesini ve iç hamlelerimin çoğunu burada yaşadım. Tabii ki tek başıma değil. Çevremle, özellikle Siyasal Bilgiler Fakültesindeki arkadaş ve dostlarımla. Fakülteden sonra pek çok şey öğrendik, düşüncelerimizin bazısı değişti ama Fakülte döneminin ruh iklimi her zaman kimliğimin asli unsuru olarak kaldı.

1989 yılında sınavı kazanarak kaymakam oldum. 16 yıldır evliyim ve 2 de çocuğum var. Halen

Safranbolu Kaymakamı olarak göre yapıyorum.

• Siyasalda okurken kaymakamlığı hedefliyor muydunuz?

- Hem evet, hem hayır. İstanbul'dan ayrılmak bana ağır geliyordu ama bir yandan da kaymakamlık gibi prestiji yüksek bir meslek

vardı. Tabii o zamanki bakış açım idi. Daha 25-26 yaşlarında her genç adam gibi serazat, gelgitlerle dolu bir ruh dünyası.

Sonra Anadolu'nun dört bir yanında görev yapıyorsunuz. İlk önceleri küçük yerin büyük adamı oluyorsunuz. Sonra

fark ediyorsunuz ki ne bulunduğunuz yer küçük ne siz büyüksünüz. Anadolu mayası dediğimiz yüzlerce yılın birikimini, ağırbaşlılığını,

sükûnetini, teslimiyetini çokça rastladığımız o yaşlı adamın yüz çizgilerinde okuyorsunuz. Sonra değerler olarak değil ama hızla değişen, dönüşen bir dünyayı ıskalamamaya çalışıyorsunuz. Siyasal Bilgiler Fakültesindeki dostlarım ve Vakıf çatısı altındaki arkadaşlarım dalgalı denizde gökteki kutup yıldızı gibi sizin yol göstericiniz oluyor. Öz değerleriniz her zaman pusulanız, dostlarınız her seferinde kıymetli bir hatırlatıcı, ana kucağı kadar

sıcak bir sığınak...

Siyasal Bilgiler Fakültesinin bana kazandırdığı

“Siyasal Bilgiler Fakültesinin bana kazandırdığı en önemli şey belki de nasıl öğreneceğimi öğrenmektir. Nasıl öğreneceğimi ve kendimi nasıl düzenleyeceğimi orada öğrendim.”

en önemli şey belki de nasıl öğreneceğimi öğrenmektir. Nasıl öğreneceğimi ve kendimi nasıl düzenleyeceğimi orada öğrendim.

• **Bizlere biraz da Safranbolu'dan bahsedermisiniz?**

- Safranbolu 1995 yılında UNESCO tarafından Dünya Mimari Miras listesine alınmış, 2003'te Rodos'ta Avrupa Tarihi Kentler Birliği tarafından Avrupa'nın en iyi korunan 20 şehirden biri seçilmiştir. Ülkemizde koruma altında bulunan yaklaşık 50 bin tarihi eserin 30 bini İstanbul'da 5 bini Bursa'da 1281'i Safranbolu'dadır. Ancak metre kareye en fazla tarihi eser düşen yer Safranbolu'dur. Ülkemizde hemen hemen her şehirde pek çok tarihi eser mevcuttur. Ancak bunlar adeta birer inci tanesi gibi şehirlere serpilmiştir. Safranbolu'nun farkı bir şehrin sokağıyla, çeşmesiyle, camisi, hanı, hamamıyla bir bütün olarak korunmasıdır. Safranbolu'da kendinizi açık hava müzesinde hissedersiniz.

• **Safranbolu'yu ülkemizde ve dünyada ön plana çıkaran en önemli unsur geleneksel Türk mimarisi tarzındaki Safranbolu evleridir. Bu evler hakkında bilgi verir misiniz?**

- Safranbolu evleri Müslüman Türk şehir geleneğinin günümüze intikal eden en güzel örneklerindedir. Uzun bir tarihi geçmiş olan Safranbolu bugünkü yapısını 17-18. yüzyıllarda kazanmıştır. Evler; temeli taş, geri kalan kısmı ahşap ağırlıklıdır. Geniş aile yapısını içinde barındıracak şekilde büyüktürler. Genellikle 3 katlı ve 8-10 odalıdır. Bu evlerde üç kuşak (dede-

nine, anne-baba, çocuklar) bir arada yaşarlar. Evlerin her bölümü birçok ihtiyacı karşılayacak şekilde çok fonksiyonludur. Ayrıntılara titizlikle dikkat edilmiş, fonksiyon muhakkak estetikle, kaynaştırılmıştır. Hiçbir ev bir diğer evin görüntüsünü kapatmaz. Çıkmalar, cumbalar, eyvanlar her evin güneşten, görüntüden ve havadan eşitçe faydalanmasını sağlar. Komşu hukuku çok önemlidir. Hiçbir ev bir

diğerinin görüşüne ışığına engel olmaz. Şehirde insanlar sınıflara ayrılmamıştır. Sadrazamın kızının eviyle orta halli bir ailenin evi yan yanadır. Siteleşme, gettolaşma yoktur.

İlçedeki bütün evler merkezdeki büyük camilere ve meydanlara göre saf almıştır. Ev-sokak, Çarşı-meydan sıralaması her ev için geçerlidir. İlk bakışta evler birbirine benzer. Ancak ayrıntıda, zevklerin ve estetiğin ifadesinde çok

farklıdır.

Şehir temizliğe çok duyarlıdır ve tabiatın korunmasına önem verir. İşkolları atıklarının çokluğuna göre şehirde sıralanmıştır. En çok atık veren tesisler şehrin en dış kısmındadır. Daha sonra demirciler, kalaycılar gelir. Üçüncü halkada saraççılık, semercilik ve nalbant vardır. Çevreyi hiç kirletmeyen iş kolların da (yemenicilik, basmacılık, mesçilik) şehrin merkezindedir. Küçük ilçe her biri bir sanat eseri olan 97 çeşme vardır.

Kanalizasyon sistemi yanında yağmur sularını tahliye eden atık su sistemi 17. yüzyıldan beri faaldir, sokaklar evlerin temeline su girmemesi için taştan ve içbükeydir.

Evlerin içi bizim, dışı herkesindir temel felsefesi her evin dış yüzünün ince bir işçilik ve zevkle bezenmesini sağlamıştır. Oluklu kiremitlerle döşenmiş çatılar yukarıdan bakanlar için nefis bir temaşa sağlar.

• *Safranbolu'nun tabiatından biraz bahseder misiniz?*

- Pek az bilinir, Safranbolu orman varlığı bakımından ülkemizin en önde gelen bölgelerinden biridir. Arazisinin % 67 si ormanlarla kaplıdır.

Bu arazi içinde derin vadiler, kanyonlar, şelaleler, mağaralar mevcuttur. Bulak mağarası ülkemizin ünlü mağaralarından biri olup ziyarete açıktır. Dünyanın ikinci büyük kanyonu olan Vala kanyonu ilçemize 55 km. mesafededir. Güzel ilçemiz Amasra ilçemize 1 saat, kayak merkezi Ilgaz dağına 1 saat 15 dakika mesafededir.

• *Bize zaman ayırdığınız, bilgi ve tecrübelerinizi paylaştığınız için teşekkür ediyor, başarılı çalışmalarınızın devamını diliyoruz.*
- Ben teşekkür ediyor ve arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

Röportaj: Abdulvahap SEVİM

2007'den 2008'e Bir Özet:

Küresel Gelişmeler Işığında Dünya ve Türkiye Ekonomisi

Ali Polat (Maliye 95, Bankacı)

Milli atlet Süreyya Ayhan doping suçlaması ile ilgili olarak bir gazeteye yaptığı değerlendirmede "içinin basın tarafından çekildiğini", yargı süreci öncesinde, basın tarafından gündeme getirilen "ömür boyu ceza" konusunda yargının da basının etkisinde kaldığı ve tabir yerindeyse "basın tarafından yönlendirilen beklentiler" in yargıyı da etki altına aldığı ve tüm süreci etkilediğini belirtmektedir.

Ekonomi ile ilgili bir yazıya bu şekilde giriş yapmak abes gözükmele birlikte ekonomide beklentilerin rolünü kim küçümseyebilir? Süreyya Ayhan örneğindeki bahsi geçen beklenti ve yönlendirmelerin sonuca ne kadar tesir ettiği noktasında çok bir şey söylemesek bile beklentilerin ekonomik anlamları artık hayatımızın gerçeklerinden başka bir şey değil!

Hatta bu gerçekler sadece ekonomi ile ilgili de değil; siyasetten eğitime, ticaretten hava durumuna kadar her davranışımız beklentilerimizin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Tabii, beklenti her dönem olsa da modern zamanlardaki duruma gelmesi epeyce bir vakit aldı; ilk başta, piyasalarda önce malların ticareti yapılırken hem ticaretin yapısı hem de gelişen sosyo-ekonomik düzen ve anlayış bu malları temsil eden hisse ve kâğıtların ya da kontratların da değişimine imkân tanıdı. Bu döneme girilmesi ile birlikte asıl malı temsil eden bu temsili kâğıtların piyasası katlanarak büyümeye başladı. Teknoloji, iletişim ve ulaşımdaki gelişmeler ve yeni oluşan finansal altyapı şimdi daha da ileri bir aşamaya getirdi bizi. Bu noktada ise mallar ya da temsili belgeler değil bir anlamda beklentiler alınıp satılmaya başladı. Modern piyasalar, iyi ve kötü haberlere çok hızlı tepki verilen ve yeni bilginin de fiyatlara yansıdığı hızlı bir ortam oluşturdu. Bu ortam ticareti yapılan "enstrüman"ın altında yatan somut varlıktan olan uzaklığının artması ve ilişkilerin çok daha karmaşık hale gelmesi ile sonuçlandı. 2007 yılı ekonomisine damgasını vuran, kimilerince kriz, kimilerince düzeltme şeklinde tabir edilen ABD kaynaklı sorunlar bu gelişmelerin bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Bu karmaşıklık içinde küresel ekonomi, ülkeleri birbirine daha fazla bağlarken, finansal krizlerin küreselleşmesi ve bölgeselleşmesi de mümkün hale geldi. Biraz abartılı bir ifade ile ülke ekonomilerinin "makro" değerlendirmesi aslında "mikro" olarak tanımlanacak bir hâl aldı. Çünkü ülke ekonomileri, nerede ise ilişki içinde oldukları diğer ülke ekonomilerindeki gelişmelerin bir sonucundan başka bir şey değildi. Yani makro bakmak için artık dünyaya bakmak gerekiyor. Bu anlamda öncelikli olarak dünya ekonomisi bağlamında ülkemiz ve 2008 hakkında bir şeyler

söylenbilir.

Küresel Ekonomi

Küresel ekonomiye bakıldığında, 2004 yılından günümüze dünya ekonomisinde düşen enflasyon oranları ile birlikte güçlü bir sürdürülebilir büyüme periyodu yaşanmaktadır. Nerede ise 1970'lerden günümüze belki de en istikrarlı büyüme bu dönemde yaşanmış denilebilir. Gelişen piyasalar ve gelişmekte olan ülkelerin bu yapı içinde aldıkları payın artış içinde olması da diğer bir olumlu gelişme olarak ortaya çıkmaktadır.

2007 yılına baktığımızda, ilk yarıda yüzde 5'in üzerinde bir küresel büyüme gerçekleşmiş olmasına rağmen son çeyrekte finansal piyasalarda yaşanan kargaşaya rağmen yüzde 5'lik büyümenin yakalanması beklenmektedir. Çin yüzde 11,5 Hindistan yüzde 9, Rusya yüzde 8'lik büyümelerle küresel büyümeye de oldukça önemli katkılar sağlamaktadır. Bu ülkeler ABD'nin -özellikle konut sektörü kaynaklı- yüzde 2, -2,5 düzeyindeki düşük büyüme seviyesini de dengeleyici bir rol oynamaktadır. 2007 yılı son çeyreği dikkatleri finansal piyasalara çekmekle birlikte özellikle gelişen birçok ülkede artan güçlü iç talep gıda fiyatlarında, temel hammadde ve petrol fiyatlarında yaşanan artıştaki temel faktörler olmuştur. Orta ve uzun vadeli projeksiyonlar kapsamında düşünüldüğünde, gıda ve enerji dengelerinin alt üst olması muhtemelken kısa vadede bir ucuzluğu beklemek hayal olacaktır.

Gelişen piyasalar yaşanan finansal olumsuzluklardan; sermaye çıkışları, düşen hisse senedi piyasaları, artan ülke riskleri şeklinde etkilenmişlerdir. Ancak, yaşanan bu etkinin finansal türbülansı çok da uzun tutmadığı ve gelişen ülkelerin hisse senedi fiyatlarının tekrar eski seviyelerine geldiği görülmektedir. Bu esnekliğin yaşanmasında, türbülansın nedeni

Tablo 1 Dünya Ekonomi Temel Göstergeleri 2005-2008

	2005	2006	Projeksiyon		Temmuz 2007 Tahmini ile Fark	
			2007	2008	2007	2008
Dünya Üretimi	4,8	5,4	5,2	4,8	-	-0,4
Gelişmiş Ülkeler	2,5	2,9	2,5	2,2	-0,1	-0,6
ABD	3,1	2,9	1,9	1,9	-0,1	-0,9
Euro Bölgesi	1,5	2,8	2,5	2,1	-0,1	-0,4
Almanya	0,9	2,9	2,4	2,0	-0,2	-0,4
Fransa	1,7	2,0	1,9	2,0	-0,3	-0,3
İtalya	0,1	1,9	1,7	1,3	-0,1	-0,4
İspanya	3,6	3,9	3,7	2,7	-0,1	-0,7
Japonya	1,9	2,2	2,0	1,7	-0,6	-0,3
İngiltere	1,9	2,9	3,1	2,3	0,2	-0,4
Kanada	3,1	2,9	2,5	2,3	-	-0,5
Diğer Gelişmiş Ülkeler	3,9	4,4	4,3	3,8	0,1	-0,3
Yeni Endr. Asya Ülkeleri	4,7	5,3	4,9	4,4	0,1	-0,4
Diğer Gelişen Ülkeler	7,5	9,1	9,1	7,4	0,1	-0,2
Afrika	5,6	5,6	5,7	6,5	-0,7	0,3
Sahara Altı	6,0	5,7	6,1	6,8	-0,8	0,4
Merkezi ve Doğu Avrupa	5,6	6,3	5,8	5,2	0,1	-0,2
Bağımsız Devletler Topl.	6,6	7,7	7,8	7,0	0,2	-0,1
Rusya	6,4	6,7	7,0	6,5	-	-0,3
Rusya Hariç	6,9	9,8	9,4	8,1	0,6	0,3
Gelişen Asya	9,2	9,8	9,8	8,8	0,2	-0,3
Çin	10,4	11,1	11,5	10,0	0,3	-0,5
Hindistan	9,0	9,7	8,9	8,4	-0,1	-
ASEAN-4	5,1	5,4	5,6	5,6	0,2	-0,1
Orta Doğu	5,4	5,6	5,9	5,9	0,5	0,4
Batı Yarımküre	4,6	5,5	5,0	4,3	-	-0,1
Meksika	2,9	3,7	4,4	4,0	-	-0,2
Brezilya	2,9	4,9	2,9	3,0	-0,2	-0,5
AVRUPA BİRLİĞİ	2,0	3,2	3,0	2,5	-0,1	-0,3
DÜNYA BÜYÜMESİ	3,3	3,8	3,5	3,3	-0,1	-0,4
DÜNYA TİCARETİ (MAL+HİZ.)	7,5	9,2	6,6	6,7	-0,5	-0,7
Petrol Fiyatları	41,3	20,5	6,6	9,7	7,4	1,7
Petrol Dışı Mal Fiyatları	10,3	28,4	12,2	-6,7	-2,3	1,1

Kaynak: OECD, World Economic Outlook, Aralık 2007

olan yenilikçi kredi estrümanları piyasasının gelişen ülkelerde kurumsal yapının büyük bir kısmına sahip olmaması ve birçok gelişen piyasa ülkelerinin uyguladıkları politikalar ve mali yapıları ile dışsal zayıflıklarını güçlendirmiş olmaları etkili olmuştur.

2007 yılındaki enflasyon baskısı önemini korumaktadır.

Petrol ve metal talebine bağlı olarak fiyatlar 2006'dan bu yana yüksek seyretmektedir. Öte yandan gıda ve enerji maliyetlerindeki artış da eklendiğinde enflasyon beklentisi daha güçlü hale gelmektedir.

Sıkı petrol piyasaları devam etmektedir.

Petrol arzındaki inelastik yapı, yedek kapasitenin sınırlılığı, arz şokları ve artan jeopolitik sorunlar petrol fiyatlarına yeni bir zirve yaptırabilir ki bu da daha yüksek enflasyon anlamına gelmektedir. OPEC'in (özellikle Suudi Arabistan'ın) petrol kapasitesindeki artış, petrol talebindeki devamlı artışa bağlı olarak bu alandaki yeni kapasite arttırıcı yatırımların oluşması ve hızlı büyüyen gelişen ekonomilerin talepleri bir noktaya kadar petrol fiyatlarını getirmiştir.

Küresel dengesizlikler önümüzdeki dönemlerde de etkisini sürdürecektir.

ABD'nin cari açığı milli gelirin yüzde 5,5'i düzeylerinde kalmaya devam etmektedir. Dolar'ın değer kaybı ve mevcut politikalar değişmediği takdirde ABD açığının 2012 yılına kadar yine aynı seviyeyi koruması beklenmektedir ki bu oran toplam küresel üretimin yüzde 1,5'ini oluşturmaktadır. Petrol ihracatçısı ülkelerin harcamalarındaki artışa bağlı olarak bu ülkelerin cari açık fazlalarının da azalması beklenmektedir. Ancak Çin'in cari fazlasının 2008 yılı için yüzde 12 düzeylerinde olacağı beklenmektedir. 2012 yılı itibariyle Asya

bölgesi cari fazlası toplam küresel üretimin yüzde 1,25'i düzeylerinde olacaktır.

İklim değişikliklerinin ciddi ekonomik sonuçları/sorunları beklenmektedir.

İnsan kaynaklı iklim değişikliklerinin devam ettiği ve öngörülen gelecekte de devam edeceği yönünde bir konsensüs sağlanmış bulunmaktadır. İklim değişikliklerinin en temel etkilerinden birisi belki de küresel dışsallıkların oluşmasıdır. Mevcut politikalarda bir değişiklik yapılmadığı takdirde 2100 yılı itibariyle sıcaklığın 1,1 ila 6,4 derece arasında artış kaydedeceği tahmin edilmektedir. 5 derecelik bir değişikliğin kabaca buz çağı ile günümüz arasındaki ortamı sağladığı düşünüldüğünde iklim değişikliklerinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Büyük sermaye girişlerini yönetmek ciddi bir küresel fırsat/tehdit oluşturmaktadır.

Yabancı sermaye girişlerinin makroekonomik yararları olsa da aynı zamanda politika yapıcılar için ekonomide aşırı ısınma, rekabet kaybı ve krize daha duyarlı ekonomik ortamlar oluşturması gibi sorunları da bulunmaktadır.

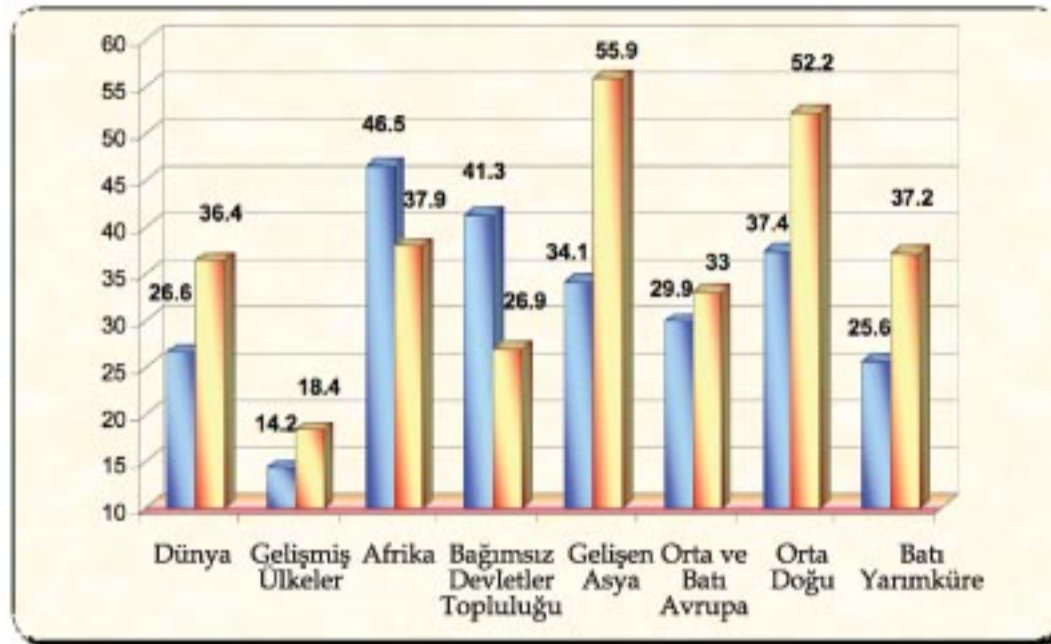
2007 yılı içindeki gelişmeler 2008 yılı tahminlerini de olumsuz yönde etkilemiştir.

IMF tahminlerine göre küresel büyüme yüzde 5,2'lik büyüme hızını 2008 yılında yüzde 4,8 olarak gerçekleştirecektir. En büyük revizyon ise ABD'den kaynaklanmaktadır. 2008 yılı için projeksiyonlar yüzde 1,9 yıllık büyümeyi gösterirken bu büyüme oranı yüzde 1 şeklinde tekrar revize edilmiştir. Mortgage piyasalarında devam etmekte olan sorunlar emlak yatırımlarında düşüşe neden olurken, yüksek enerji fiyatları, iş imkânlarının azlığı, düşük gayrimenkul fiyatları dolaylı olarak tüketim harcamalarını da azaltacaktır.

Elde mevcut verilerin içerdiği zaman dilimi itibariyle finansal piyasaların hala hareketli olması ve piyasalar üzerindeki stres merkez bankalarının ortamı yatıştırma ve likidite sağlama çabalarına rağmen devam edebilir. Burada bankacılık sektörünün özellikle mortgage kaynaklı kredi talebi önem arz etmektedir. Banka likiditesi ve karlılığı üzerine oluşacak baskılar sadece riskli piyasa segmentleri için sorun oluşturmayacaktır. Bu sorun aynı zamanda riski az fon kullanan

hanehalkını ve kurumsal yapıları da etkileyecektir. Sorunların ABD veya Avrupa eksenli olması her ne kadar bu problemleri yaşayacak ana bölgeleri işaret etse de küresel finansal sistemin sınır ötesi bağlantılı yapısı nedeni ile etkisi çok daha fazla hissedilebilecektir. Her ne kadar ayrıştırma teorileri (decoupling) ile böyle bir bağlantının olmadığı şeklinde görüşler olsa da bu görüşün kabul gördüğü söylenemez.^{1*}

Grafik 1: Gıda Fiyatlarındaki Dalgalanmaların Enflasyon Üzerine Etkisi 2000/2006-2007 (Yüzde Katkı)

Kaynak: OECD, World Economic Outlook, Aralık 2007

Yaşanan finansal karmaşaya rağmen 2007 yılı başından bu yana mal piyasaları genellikle sıkı olduğu görülmektedir. IMF mal ve enerji fiyat endeksine bakıldığında 2007 yılında başta petrol fiyatları olmak üzere metal ve gıda fiyatları artışı kaynaklı olmak üzere yüzde 20'lerin üzerinde artış yaşanmıştır. Jeopolitik ve arz kaynaklı risklerle birlikte geleceğe bakarsak, Çin, Orta Doğu ve ABD kaynaklı talep ve OPEC'in kotalarında bir değişiklik olmadığı düşünüldüğünde petrol fiyatlarının yüksek seviyelerde olacağı tahmin edilmektedir. Gıda

fiyatlarında bir değişiklik beklenmemekle birlikte gelişen ülkelerin biyolojik yakıta vereceği desteğe göre bu durum değişecektir.

Doğal gaz fiyatları bölgelere göre farklı trendler izlemektedir.

ABD'de 2007 başında artış gösterirken daha sonra düşüş eğilimi göstermiştir. İngiltere fiyatları bazı depolama sorunları kaynaklı nedenlerle yukarı baskılı bir trend izlemiş, Rusya gaz ihraç fiyatları ise düşüş göstermiştir.

^{1*} Bu teorilerin de aslında yaşanan krizin çok daha kötü bir şekilde yayılmaması için yine beklentilerin yönetilmesi amacıyla dile getirildiği şeklinde görüşler de bulunmaktadır. Dolayısı ile krizden zararlı çıkanlar, zararlarının daha da artmaması için küresel ekonomik beklentileri bu teorileri dillendirerek etkilemeye çalışmaktadırlar.

Ortalama uluslararası kömür fiyatları 2007 boyunca yüzde 30 düzeylerinde artış göstermiştir.

Çin'in de ilk defa net ithalatçı durumunda olduğu bu ortam içinde fiyatların daha da artması beklenmektedir.

Küresel krizde bankacılık zararları artmaktadır.

Finansal mühendislik nedeniyle gelişen türev araçlar global milli gelirin yüzde 800'ünden fazla bir hale gelmiştir. Finansal inovasyon bazı açılardan yararlı olmakla birlikte türev araçlardaki aşırı risk artışı tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Başta Citigroup, Merrill Lynch, UBS gibi devlerin yaşanan mortgage krizinden kaynaklanan zararları 60 milyar USD civarındadır. Ancak bu zararın diğer finansal kurumlarla birlikte 150 ile 600 milyar dolar civarlarında olabileceği de ifade edilmektedir. Zararların bilinmemesinin nedeni ise bu konut finansmanına dayalı kıymetli kâğıtların tutarının ve kimlerin elinde olduğunun tam olarak bilinmemesidir.

Türkiye Ekonomisi

Genel ekonomik durum öncelikli olarak yurtdışı piyasalardaki gelişmelerden ciddi oranda etkilenmektedir. Bu nedenle, ABD konut piyasası kaynaklı oluşan mali kriz ve ardından kalan güven bunalımı hâlâ etkisini sürdürmektedir. Ülkemiz içinde yaşanan Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve öncesindeki genel seçimler belirsizlik ortamını netleştirmekle birlikte, terör kaynaklı askeri müdahale beklentisi ve bununla ilgili siyasi trafik 2007'de ülke gündemini etkilemiştir. 2007 yılı sonunda açıklanan ilerleme raporunda AB'ye uyum sürecine yönelik reformlarda bir duraksama olduğunun altı çizilmiştir. Her ne kadar seçim ajandası yoğun bir yılın etkisi ile bazı konularda kısmi esneklikler yaşansa da genel

anlamda uygulanan politikalara bağlı kalmıştır. 2002 yılından itibaren bakıldığında, büyümenin en önemli sürükleyicisi özel kesim harcamaları olmuştur. Öte yandan ihracatın ithalatla birlikte artması büyümeye de önemli ölçüde destek sağlamıştır. 2007 yılı üçüncü çeyrek dönemine kadar her ne kadar yurt içi talepte daralma olsa da yurtdışı talep ve bu talep için üretim yani ihracat, sanayi üretimini ciddi olumsuz etkilerden korumuştur.

2001 yılı krizi sonrası Türkiye ekonomisi yıllık bazda yüzde 7'nin üzerinde bir büyüme kaydetmiş, çeyrekler itibariyle bakıldığında ise 2007 III. Dönem itibariyle 23 çeyrektir kesintisiz bir büyüme sağlamıştır. Büyümenin aralıksız olması, sürdürülebilir bir büyümeye geçişin sinyallerini vermektedir. 2002'den bugüne yıllık ortalama büyüme oranımız ise yüzde 7,3'tür. Türkiye açısından cari açık, işsizlik, özel sektör borcu başta olmak üzere hazine borcunun geri ödenmesi ajandada en üstte yer alan kalemler olmakla birlikte, küresel piyasalar kaynaklı risklerin de dikkatli bir şekilde takip edilmesi gerekmektedir. ABD, tüm dünyayı etkilediği için tabii olarak ülkemizi de etkileyecektir. Ancak, ABD'deki olumsuz gelişmelerin Avrupa Bölgesi'ne de kriz şeklinde yansması bizim için daha da vahim sonuçlar doğuracaktır.

2008 için SON SÖZ

Bu yazı, ekonomide makro büyüklükler bazında detaylı bir analiz yerine, ABD kaynaklı küresel gelişmeler bağlamında yaşanan ve muhtemel beklentilerle ilgili bir bakış açısı vermeyi amaçlamaktadır. Ülkemizin kendi iç dinamiklerinden kaynaklanan gelişmeleri bir kenarda tutup, yaşananlara baktığımızda, finansal ekonominin, büyüklük ve etki itibariyle reel ekonominin önüne geçtiği görülmektedir. Gerçekten de ABD ekonomisinin toplam büyüklüğü 14 trilyon dolarken türev

piyasaların büyüklüğü 40 kat daha fazla, yani 520 trilyon dolar civarındadır. Her ne kadar en temelde reel ekonomi ile ilişki içinde olsa bile reel ekonomiden bağımsız da hareket edebilmektedir.

İyimser, kötümser ve ılımlı beklentiler arasında 2008 yılında ABD kaynaklı sıkıntıların Türkiye'yi etkileme ihtimali dile getirilmektedir. ABD'deki kriz likidite daralmasına neden olduğu takdirde Türkiye'ye gelen fonlar miktar ve faiz olarak

olarak kullanılması sonucunda portföy yatırımları ve doğrudan yabancı sermaye yatırımları nedeni ile yaşanan hızlı döviz girişi sonucunda YTL'nin değer kazanması ihracatı zorlaştırmakta ithalatı ise kolaylaştırmaktadır.

Ülkemizin sorunları birçok açıdan ele alınabilir. En temelde makro ve mikro gelişmeler ve bunların kısa, orta ve uzun vadeli sonuçları itibariyle analizi şeklinde incelemek mümkündür. Makro gelişmeler olumlu olarak görülürken,

olumsuz etkilenecektir. Finansal birimler ellerindeki varlıkların değer kaybetme ihtimaline karşı grup psikolojisi ile satış pozisyonu geçtiği takdirde olumsuzluk daha da artacaktır. Cari açık, işsizlik, kayıt dışı ekonomi ve sıcak para ile finansman / bu amaçla yüksek tutulan faizler en temel makro sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Yüksek faizlerin için bir tür çıpa

mikro alanda ise ciddi uygulama eksiklikleri ve sorunlar devam etmektedir. Yazımızın başında belirttiğimiz "beklenti yönetimi"ne, ekonomik istikrarı sağlayan değişkenlerin kontrolüne devam edilmesi durumunda ve küresel şartlarda da ülkemizi olumsuz etkileyecek bir gelişme yaşanmaması halinde iç dinamikler itibariyle fazla bir sorun yaşanmayacağı söylenebilir.^{1*}

^{1*} Örneğin, özelleştirmeler ve bankacılık sektöründeki yabancı girişi sonucu beklenen döviz girişi şu an için olumlu gibi görülse de orta ve uzun vadede kâr transferleri ile döviz çıkışına neden olacaktır. Ya da özelleştirme ile finansman sağlandığı takdirde daha sonra finansman için başka bir imkân bulunamayacaktır. Mevcut sorunların çözümü noktasında atılan adımlar bir sonraki dönemin sorunları olarak önümüze çıkabilecektir.

SİYASAL REKLÂM

Abdulvahap SEVİM

(İBB Dış İlişkiler Uzmanı, 2005 Mezunu)

Günümüzde reklamcılığın önemli kollarından birini de siyasal reklamcılık oluşturmaktadır. Kesin bir tanımı olmamakla birlikte siyaset bilimciler ve reklamcılar, siyasal reklamcılığı "içeriği siyasal olan reklamcılık" şeklinde tanımlamaktadır. Yında Lee Kaid, siyasal reklamcılığı "Bir siyasal partinin veya adayın kitle iletişim kanallarında zaman ve yer satın alarak, seçmenlerin siyasal inançlarını, tutumlarını veya davranışlarını etkilemek bakımından siyasal mesajlar vermek için kullanılması süreci olarak" tanımlamaktadır .

Bir başka tanımıyla siyasal reklamcılık "bir siyasal aday, kuruluş yada görüşün toplumda etkinlik kazanmasını sağlamak amacıyla yürütülen ve ticari reklamcılık yöntemleriyle çalışan ondan belli noktalarda ayrılan çabalar olarak belirleyebiliriz .

Siyasal reklamcılığın etkinlik alanı konu döneme göre değişir. Örneğin; seçim döneminde yürütülen siyasal reklamcılık kampanyaları adayların seçimi kazanmalarını temel amaç olarak alırlar. Öte yandan yönetim sürecinde belli çıkar grupları yada siyasal görüşlerin belli konularda yapılacak yasal yada kurumsal düzenlemeleri etkilemek amacıyla kitle iletişim amaçlarını kullanarak uyguladıkları kısa süreli çabalarda siyasal reklamcılığa konu olabilir. Siyasal reklamcılık ticari reklamcılıktan belli noktalarda ayrılır. Bunlar;

1. Reklama konu olan ürün mal yada hizmet değil, kişi, kuruluş veya felsefedir.

2. Siyasal reklamcılığın uygulama süresi ticari

reklamcılığın aksine kısa süreli ve sonludur.

3. Kampanya amacı olan seçimi kazanma belli bir tarihe bağlı ve alıcı tercihi değiştirebilir olmadığından yanlıcı görüşler yada iddialarla ilgili ahlak kuralları oldukça esnektir .

Özellikle demokratik siyasal sistemlerde yönetici sınıfı oylarıyla belirleyen seçmen kitesinin seçimleri kazanmada önemli bir unsur haline gelmeleri siyasal reklamcılığı çağdaş siyasal hayatın önemli araçlarından önemli biri haline getirmiştir.

Siyasal Reklamın Doğuşu

Ogilvy'nin 'Ogilvy on Advertising' kitabında anlattığına göre siyasal reklamcılığın ilk uygulaması 1950 yılında ABD'de New York valilik seçimleri sırasında Cumhuriyetçi aday Thomas Dewey tarafından kullanılmıştır. Bir televizyon programında programın sunucusu Happy Felton caddeden geçenlere Dewey hakkında sorular sormuş, Dewey ise bu soruları stüdyodaki monitörden izleyerek yanıtlamıştır. İşin aslı ise şöyledir: Dewey soru soran kişileri bir gün önceden kendi ekibine seçirmiştir. Dewey'e sorulacak sorular bu kişilere çekimlerden önce ezberletilmiştir.

ABD'den Avrupa'ya Siyasal Reklam
Ogilv'ye göre bildiğimiz anlamda siyasal reklamın devreye girdiği ilk kampanya ABD'de 1952 yılında yapılan başkanlık seçimleri sırasında gerçekleşmiştir. Reklam dünyasının en büyük dehalarından biri olarak kabul edilen Ros ser Reeves, ilk siyasal reklamı 1952 başkanlık seçimlerinde General Dwight Eisonhover için yapmıştır.

Ogilvy, reklamın siyasal uygulamasına karşıdır. her şeyin kontrolden çıktığı ve dürüst olmayan yollara sapılan işler olduğu düşüncesiyle siyasal reklama girmediğini anlatır. Gereçlerine ajansdaki en iyi beyinlerin zihninin gereksiz yere meşgul olacağını, emeğinin karşılığını alabilmek için partilerin peşlerinden koşturabilmek durumunda kalabileceğini, ajans içinde arklı politik görüşlere sahip olanlara haksızlık edebileceğini ve böyle bir işe kalkışıldığında, siyasete özgü hile ve aldatmacalardan kaçınmanın imkansızlaşacağını ekler.

Amerika'da ilk kez yararlanılan siyasal reklam, diğer ülkelerin siyasetçilerini de harekete geçirmiştir. 1960'lı yılların sonuna doğru, bir kısım Avrupa ülkelerinde siyasal reklam uygulamaları kullanılmaya başlanmıştır. The Americanisation myth in European political markets: a focus on the United Kingdon adlı çalışmasında Paul R. Baines, Amerikan seçim deneyimlerinin Batı Avrupa ülkelerindeki seçimlere nasıl transfer edildiğini anlatır. Baines Amerikalı siyasal iletişim danışmanlarının kısım deneyimlerinin ise, sosyal ve siyasal farklılıkları yüzünden Batı Avrupa ülkelerinde uygulama olanağı bulamadığını da aktarmıştır. Baines'e göre ABD'deki siyasal seçim sisteminin aday bazlı karmaşık doğası, siyasal danışmanlık hizmetlerinin de karmaşık bir yapıya bürünmesine ve yıllık 6.5 milyar dolarlık bir eş

endüstrisine dönüşmesine yol açmıştır.

Batı'nın gelişmiş demokrasilerinde uygulanan siyasal reklam ve Amerikan tarzı renkli seçim propagandaları, 1980'li yıllarda Anavatan Partisi'nin kurucu lideri Turgut Özal'ın insiyatifiyle Türkiye'ye transfer edilmiştir.

Seçimlerde propagandanın öneminin inkar edilemez olduğu kabul edilen çoğulcu demokrasilerde giderek 'imaj çağı' yaşanmaya başlanmıştır. Amerikan seçimlerinde adayların kişisel pazarlamasının yapılması ve bu alanda başarılar elde edilmiş olması, Türkiye gibi pek çok ülkede de siyasal reklamcılığın aynı mecraya yönelmesi sonucunu doğurmuştur.

KM

Kesmece Değil

Türkiye'de Seçim Kampanyaları- Bir Örnek Analiz (28 mart 2003 Yerel Seçim çalışmaları)

Bir ülkede seçmenlerin oy verme eğilimiyle kültürleri, eğitimleri ve ekonomik durumları arasında bağlantı vardır. Bu yüzden aday her seçmen kategorisine ayrı bir mesajla gitmeli. Her kesimden seçmenin ortak sorunu bilinmeli. Seçmeni en çok etkileyen unsur onların gerçekleşmesini arzu ettiği vaatlerde bulunmaktır. Bu vaatler kısa vadelidir ve Türkiye gibi ülkelerde

bunun nasıl gerçekleştirilebileceği sorulmaz. 1991 seçimlerinde Demirel'in iki anahtar vaadi gibi. Bir siyasal kampanya sonucunda kazanıyorsanız o kampanya iyidir. Ama bir kampanya ancak potansiyelde var olanı ortaya çıkarabilir. En sık yapılan hata seçmenlerde umut oluşturmamaktır. En önemlisi, adayların ortaya koyduğu programlardır. Seçmenin tercihinde adayın geçmişteki işleri değil, gelecekte neler başarabileceği etkilidir. Önemli olan seçmene uygun vaatler sunabilmek. Tabii bu vaatler sonsuz ve atmasyon olmamalı. 3 Kasım seçimlerinde seçmen yıpranmamış ama deneyimli bir parti arıyordu. AK Parti bu yüzden de başarılı oldu. AK Parti gibi Genç Parti de sistemle çatıştığı için bu kadar başarılı oldu. Seçmenin kafasında adayın tıpkı bir ürün gibi bir imajı, yeri oluyor. Siyasetçiyi tanımlarken "iş bilir, kavgacı, ilerici, gerici" gibi sıfatlar kullanıyor. 28 Mart yerel seçimlerinde CHP kampanyasında Temel Reis'i kullanacağını açıkladı, sloganları ise AK Parti'nin tehlikesine işaret eden "Bu işin şakası yok"tu.

Türkiye'de en sık yapılan kampanya hatası karşı tarafı suçlamak. 2002 seçimlerinde CHP'nin ve ANAP'ın henüz denenmemiş bir parti olan AK Parti'yi karalayarak yaptıkları kampanyalar olağanüstü yanlış bir stratejiydi. "Kampanyada

rakibe saldırmak büyük bir hata.

Bir kampanyada seçmenin en çok ilgisini çekecek şey, kampanya mesajları ile adayın beklentilerinin örtüşmesidir. Türkiye'nin siyasi tarihinde en baktığımızda dikkat çeken ve ses getiren seçim kampanyaları 1950 Demokrat Parti, 1987 SHP, 1991 Refah Partisi ve 2002 Genç Parti kampanyaları.

Bunların başarısının sebebi seçmenin hissiyatına tercüman olması ve akılda kalıcılığıdır. Yapılan en ciddi kampanya hatası ise rakibe bilinçsizce saldırmak. Örneğin Tansu Çiller'in 1999 ve 2002'de aşırı negatif kampanya yürütmesi DYP ve Çiller açısından büyük hataydı. 28 Mart seçimlerinde en çok ilgi çekilen nokta Recep Tayyip Erdoğan'ın mitinglerde vatandaşları azarlaması ve CHP'ye sürekli saldırmasıydı. CHP, kampanya teması olarak insanı, ekonomik ve sosyal konuları seçmişti. Genç Parti ise, iktidarın karşısındaki alternatif partinin kendisi olduğunu ortaya koyuyordu.

2- KPSS Kaynakları

(Okulumuz mezunlarından kamu sınavlarında başarılı olan arkadaşlarımızın tavsiye ettiği kaynaklar)

G. GÖLLÜOĞLU	KPSS GENEL YETENEK GENEL KÜLTÜR DERGİSİ 1-10 SAYI (YENİ)	
HASAN CAN OKTAYLAR	KPSS GENEL YETENEK GENEL KÜLTÜR KONU KİTABI	(YENİ)
HASAN CAN OKTAYLAR	KPSS ANAYASA VATANDAŞLIK	(YENİ)
HASAN CAN OKTAYLAR	KPSS İKTİSAT MALİYE KONU KİTABI	(YENİ)
DR.ERTUĞRUL ACARTÜRK	KPSS İKTİSAT MALİYE SORU BANKASI	(YENİ)
Ö.PINAR GÖZDE YILDIRIM	KPSS HUKUK KONU KİTABI	(YENİ)
YAKUP KARATAŞ	KPSS A MALİYE MUH. İŞLETME HUK. İKTİSAT	(VİZYON)
ŞÜKRÜ APAYDIN	KPSS A 15 FASİKÜL İKTİSAT	(YENİ)
YASİN BOZ	KPSS A 15 FASİKÜL MALİYE	(YENİ)
HASAN BAL	KPSS A 15 FASİKÜL MUHASEBE	(YENİ)
SONER YILMAZ	KPSS A 15 FASİKÜL HUKUK	(YENİ)
DOÇ. DR. MUSTAFA SAKAL	KPSS A İKTİSAT MALİYE	(YENİ)
YRD. DOÇ. DR. ALİ SOYLU	KPSS A İŞLETME MUHASEBE	(YENİ)

HUKUK

İdare, Anayasa, İdari Yargı	Savaş Yayınları
Safa Reisoğlu	Borçlar Hukuku
Medeni, Ceza	Savaş Yayınları
Ticaret, Şirketler, İcra	Seçkin Yayınları

İKTİSAT

Erdal Ünsal	Makro İktisat, Mikro İktisat
-------------	------------------------------

MALİYE

Kamu Maliyesi	Seçkin Yayınları
İsmail Türk	Maliye Politikası, Vergi Hukuku

MUHASEBE

Orhan Sevilengül
Ercan Beyazıtlı
Soru kitapları iktisat için ceteris paribus
Murat İnsan Kaynakları, Kariyer

KAYMAKAMLIK

İdare, Anayasa, İdari Yargı, Savaş yayınları
--

İDARİ HÂKİMLİK

İdare, Anayasa, İdari Yargı, Savaş yayınları
Borçlar, Safa Reisoğlu
Medeni, Ceza, Savaş yayınları
Vergi Nurettin Bilici
İktisat Makro, Mikro Erdal Ünsal
Tarih Üniversiteye hazırlık kitabı

İSLAM EKONOMİSİ İLE İLGİLİ TÜRKÇE KİTAPLAR

- Abdülmannan, Muhammed, **İslam Ekonomi Toplumunun Kuruluşu I**, Çev., Ahmed Saidoğlu, İstanbul: Fikir Yay., 1989.
- Ahmed, Hurşid, **İslam'da Ekonomik Kalkınma**, Çev., Fatih Kul, İstanbul: Furkan Yay., 1983, 38 s.
- Ahmed, Mahmud, **İslam İktisadı-Mukayeseli Bir Tetkik**, Çev., Y. Ziya Kavakçı, İstanbul: Çağaloğlu Yay., 1975, 192 s.
- Akgündüz, Ahmet, **İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi**, Ankara: TTK Yay., 1988, 489 s.
- Akın, Cihangir, **Faizsiz Bankacılık ve Kalkınma**, İstanbul: Kayıhan Yay., 1986, 440 s.
- Akşit, Mustafa Cevad, **Modern Ticaret Hukuku ve İslam Ticaret Hukukunda Haksız Rekabet**, İstanbul, 1982.
- Armağan, Servet, **Anahatlarıyla İslam Ekonomisi**, 2.b., İstanbul: Timaş Yay., 1996, 196 s.
- Austruy, Jacques, **Kapitalizm, Marksizm ve İslam**, 3.b., Çev., Agah Oktay Güner, İstanbul: Damla Yay., 1978, 151 s.
- Bayrak, Murat, **Bir İslam Devletinin İktisadi Sistemi Nasıl Olmalıdır?**, İstanbul, 1995, 62 s.
- Berki, Ali Himmet, **İslam Hukukunda Feraiz ve İntikal**, 3.b., Sadeleştiren, İrfan Yücel, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., 1986, 218 s.
- Beşer, Faruk, **İslam'da Sosyal Güvenlik**, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., 1987, 213 s.
- Bilgiç, Bekir Ali, **Tıkanan Sistemler ve İslam'ın Dinamizmi**, İstanbul, 1994, 282 s.
- Çapra, M. Ömer, **İslam Ekonomi Sistemi**, Çev., Fatih Kurtulmuş, İstanbul: Fikir Yay., ty., 100 s.
- Çapra, Ömer-Hurşid Ahmed, **İslam Ekonomisi ve Sosyal Güvenlik Sistemi**, Çev., Faruk Yılmaz, İstanbul: Marifet Yay., 1991, 296 s.
- Çekmegil, Said M., **İslam'da İktisat Anlayışımız (İslam'da İktisad)**, İstanbul, 1966, 113 s.
- Çizakça, Murat, **İslam Dünyasında ve Batı'da İş Ortaklıkları Tarihi**, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yay., 1999, 210 s.
- Çizakça, Murat, **Risk Sermayesi, Özel Finans Kurumları ve Para Vakıfları**, İstanbul: İSAV Yay., 1993.
- Demir, Fahri, **İslam Hukukunda Mülkiyet Hakkı ve Servet Dağılımı**, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., 1993, 323 s.
- Döndüren, Hamdi, **Çağdaş Ekonomik Problemlere İslami Yaklaşımlar**, İstanbul: İklim Yay., 1988, 236 s.
- Döndüren, Hamdi, **Delilleriyle Ticaret ve İktisat İlmihali**, İstanbul: Erkam Yay., 1993.
- Döndüren, Hamdi, **İslam Hukukuna Göre Alım-Satımda Kar Hadleri**, Balıkesir, 1984, 237 s.
- Duri, Abdülaziz, **İslam İktisat Tarihine Giriş**, Çev., Sabri Orman, İstanbul: Endülüs Yay., 1991, 207s.
- Ebu Zehra, Muhammed, **İslam'da Sosyal Dayanışma**, Çev., E. Ruhi Fığlalı-Osman Eskicioğlu, Ankara: Nur Yay., ty.,
- Ebussuud, Mahmud, **İslamî İktisadın Esasları**, 2.b., Çev., Ali Özek, İstanbul: Hisar Yay., 1983, 143s.
- Erbakan, Necmettin, **Adil Ekonomik Düzen**, Ankara, 1991, 98 s.
- Erdoğan, Sabri, **İslam Ekonomisinde Tasarruf ve Ekonomik Gelişme**, İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yay., 1992, 122 s.

- Esen, Adem, **Sosyal Siyaset Açısından İslam'da Ücret**, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yay., 1993, 152 s.
- Faysal, Muhammed, **İslam Ekonomi İlminin Tarifi**, İstanbul: Hilal Yay., 1983.
- Faysal, Muhammed, **İslam'da Bankalar ve Sigorta**, İstanbul: Hilal Yay., 1983.
- Fazlurrahman, **İslamiyet ve İktisadi Adalet Meselesi**, Çev., Yusuf Ziya Kavakçı, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yay., 1976, 45 s.
- Fırlalı, E. R.- Osman Eskicioğlu, **İslam'da Siyasi ve İktisadi Mezhepler Tarihi**, İstanbul: Yağmur Yay., 1970, 301 s.
- Gedikli, Fethi, **Osmanlı Şirket Kültürü XVI.-XVII. Yüzyıllarda Mudârebe Uygulaması**, İstanbul: İz Yayıncılık, 1998.
- Gökalp, Mehmet Faysal-Güngör Turan, **İslam Toplumunun Ekonomik Yapısı**, İstanbul: FEY Vakfı Yay., 1993, 134 s.
- Halil, İmaduddin, **Sosyal Adalet Üzerine**, Çev., Vecdi Akyüz-Mehmet Erdoğan, İstanbul: Akabe Yay., 1987, 110 s.
- Hamidullah, Muhammed, **Modern İktisat ve İslam**, Çev., Salih Tuğ-Y. Ziya Kavakçı, İstanbul, 1969.
- Hammad, Nezh, **İktisadi Fıkıh Terimleri**, Çev., Recep Ulusoy, İstanbul: İz Yay., 1996, 399 s.
- Han, Muhammed Ekrem, **İslam Ekonomisinin Temel Meseleleri**, Çev., Ömer Dinçer, İstanbul: Kayıhan Yay., 1988, 104 s.
- Haseni, Ahmed, **İslam'da Para**, Çev., Adem Esen, İstanbul: İz Yay., 1996, 230 s.
- Hatemi, Hüseyin, **İslamî Açısından Sosyalizm**, 3.b., İstanbul: İşaret Yay., 1988, 339 s.
- Hinz, Walter, **İslam'da Ölçü Sistemleri**, Çev., Acar Sevim, İstanbul: M.Ü. Yay., 1990, 82 s.
- Huvari, Seyyid, **İslam Bankalarında Organizasyon**, İstanbul: Hilal Yay., 1984.
- İbn Teymiye, **Bir İslam Kurumu Olarak Hisbe**, Çev., Vecdi Akyüz, İstanbul: İnsan Yay., 1989, 179 s.
- İktisadi Kalkınma ve İslam**, İstanbul: İSAV Yay., 1987, 259 s.
- İnan, Yusuf Ziya, **İslam Toplumunda İşçi ve Tacirin Görevi**, İstanbul: Çağ Yay., 1967.
- İslam Açısından Enflasyon ve Çözüm Yolları**, İstanbul: Ensar Neşriyat, 1983, 312 s.
- İslam Ekonomisinde Finansman Meseleleri**, İstanbul: Ensar Neşriyat, 1992, 549 s.
- İslam Ekonomisinde Yönelişler Sempozyumu**, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 1998, 175 s.
- İslam'da Emek ve İşçi-İşveren Münasebetleri**, İstanbul: Ensar Neşriyat, 1986, 453 s.
- İslam'ın Parasal ve Mali Ekonomisi**, Çev., Gönül Yaman, İstanbul: Furkan Yay., 1983, 40 s.
- İslami Açısından Borsa**, İstanbul: Ensar Neşriyat, 1994, 149 s.
- Kaleşi, Hüseyin, **İslam'da İş ve Ticaret Ahlakı**, İstanbul: Seha Neşriyat, 1990, 344 s.
- Kallek, Cengiz, **Asr-ı Saadet'te Yönetim-Piyasa İlişkisi**, İstanbul: İz Yay., 1997, 332 s.
- Kallek, Cengiz, **Hız. Peygamber Döneminde Devlet ve Piyasa**, İstanbul: Bilim ve Sanat Vakfı Yay., 1992, 155 s.
- Karagülle, Süleyman, **Alternatif Faizsiz Banka, Selem ve Kredileşme**, Haz., Reşat Nuri Erol, İstanbul: İz Yay., 1991, 399 s.
- Karakoç, Sezai, **İslam Toplumunun Ekonomik Strüktürü**, 8.b., İstanbul: Diriliş Yay., 1985, 60 s.
- Karaman, Hayrettin, **İslam'da İşçi-İşveren Münasebetleri**, İstanbul: Marifet Yay., 1981, 128 s.
- Kardavi, Yusuf, **Fakirlik Problemi Karşısında İslam**, 2.b., Çev., Abdülvehhap Öztürk, Ankara: Nur Yay., ty., 199 s.
- Kavakçı, Yusuf Ziya, **Hisbe Teşkilatı**, Erzurum, 1975.
- Kazıcı, Ziya, **İslam Müesseseleri Tarihi**, İstanbul: Kayıhan Yay., 1991, 336 s.
- Kazıcı, Ziya, **İslami ve Sosyal Açısından Vakıflar**, İstanbul: Marifet Yay., 1985, 168 s.
- Kazıcı, Ziya, **Osmanlılarda İhtisab Müessesesi**, İstanbul, 1987.

- Kozak, İ. Erol, **Bir Sosyal Siyaset Müessesesi Olarak Vakıf**, İstanbul: Akabe Yay., 1985, 135 s.
- Kuran, Timur, **İslam'ın Ekonomik Yüzleri**, Çev., Yasemin Tezgiden, İstanbul: İletişim Yay., 2002, 304 s.
- Kurt, İsmail, **Para Vakıfları-Nazariyat ve Tatbikat-**, İstanbul: Ensar Neşriyat, 1996, 184 s.
- Kutlar, Aziz, **Bediuzzaman Said Nursi'nin İktisadi Görüşleri**, İstanbul: Tebliğ Yay., 1986, 104 s.
- Kutub, Seyyid, **İslam'da Sosyal Adalet**, 7.b., Çev., Yaşar Tunagür-Adnan Mansur, İstanbul: Çağaloğlu Yay., 1982, 320 s.
- Kutub, Seyyid, **İslam-Kapitalizm Çatışması**, İstanbul: Bir Yay., 1982.
- Kutup, Seyyid, **İslam ve Faiz**, Çev., Abdullah Dalar, İstanbul: İkbâl Yay., ty., 63 s.
- Mannan, M.A., **İslam Ekonomisi-Teori ve Pratik**, 4.b., Çev., Bahri Zengin-Tevfik Ömeroğlu, İstanbul: Fikir Yay., 1980, 527 s.
- Mannan, M.A., **İslam ve Çağdaş Ekonomik Konular**, İstanbul: Fikir Yay., 1984.
- Mevdudi, Faiz, İstanbul: Bir Yay., 1985.
- Mirzabeyoğlu, Salih, **İktisat ve Ahlak-İktisada Giriş-**, İstanbul: İbda Yay., ty., 284 s.
- Muhammed, Kutub İbrahim, **Allah Resulü'nün Mali Siyaseti**, Çev., Mustafa Sızan-Enver Özkan, İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yay., 1995.
- Mukayeseli Hukuk ve Uygulama Açısından İşçi-İşveren Münasebetleri**, İstanbul: İSAV Yay., 1990, 395 s.
- Mutahhari, Murtaza, **İslamî İktisadın Felsefesi**, Çev., Kenan Çamurcu, İstanbul: İnsan Yay., 1995, 209 s.
- Nakvi, N. Haydar, **Ekonomi ve Ahlak**, Çev., İlhan Kutluer, İstanbul: İnsan Yay., 1985, 221 s.
- Nebhani, Takiyyuddin, **İslam'da Ekonomik Sistem**, Çev., M. Hanifi Yağmur, Ankara: Ta-Ha Yay., 1999, 433 s.
- Neccar, Ahmed, **İslam Bankaları Hakkında 100 Soru, 100 Cevap**, İstanbul: Hilal Yay., 1983.
- Neccar, Ahmed, **İslam Ekonomisine Giriş**, İstanbul: Hilal Yay., 1978.
- Orman, Sabri, **Gazali-Hakikat Araştırması, Felsefe Eleştirisi, Etkisi**, İstanbul: İnsan Yay., 1986, 175 s.
- Orman, Sabri, **Gazali'nin İktisat Felsefesi**, İstanbul: İnsan Yay., 1984, 199 s.
- Orman, Sabri, **İktisat, Tarih ve Toplum**, İstanbul: Küre Yay., 2001, 380 s.
- Özcan, Tahsin, **Fetvalar Işığında Osmanlı Esnafı**, İstanbul: Kitabevi Yay., 2004, 519 s.
- Özcan, Tahsin, **Osmanlı Para Vakıfları Kanûnî Dönemi Üsküdar Örneği**, Ankara: TTK Yay., 2003.
- Özek, Ali, **İslami İktisadın Esasları**, İstanbul, 1969, 128 s.
- Özek, Ali, **Teşvik Kredileri ve Faiz**, İstanbul: İlmi Neşriyat, ty., 16 s.
- Özel Finans Kurumları ve Türkiye Uygulaması Sempozyumu**, İstanbul: Marmara Üniversitesi, 1988, 228 s.
- Özel, Mustafa (Derl.), **İktisat ve Din**, İstanbul: İz Yay., 1994, 344 s.
- Özsoy, İsmail, **Özel Finans Kurumları**, İstanbul: Asya Finans Yay., 1997, 237 s.
- Özsoy, İsmail, **Türkiye'de Özel Finans Kurumları ve İslam Bankacılığı**, İstanbul: Timaş Yay., 1987, 177 s.
- Para, Faiz ve İslam**, İstanbul: İSAV Yay., 1987, 235 s.
- Rana, İrfan Mahmud, **Hz. Ömer Döneminde Ekonomik Yapı**, Çev., Ahmet Kot, İstanbul: Bir Yay., 1985, 149 s.
- Sadr, M. Bakır, **İslam Ekonomi Doktrini**, 3.b., Çev., Mehmet Keskin-Sadettin Ergün-Beşir Eryarsoy, İstanbul: Şelale Yay., ty., 976 s.
- Sadr, M. Bakır, **İslam ve İktisadi Ekoller**, Çev., Sedat Namdar, İstanbul: Akademi Yay., 1991, 157s.
- Sadr, M. Bakır, **İslamî İktisat Projesi**, İstanbul: Endişe Yay., 1991, 104 s.

- Samurkaş, Ali İhsan, **Türkiye'de ve Hz. Muhammed Döneminde Enflasyon Düşüncesi**, Ankara: Rehber Yay., 1993, 530 s.
- Saraç, Hüseyin, **Ekonomik ve Sosyal Boyutlarıyla İslam'da Nüfus Politikası**, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yay., 1997, 207 s.
- Sıddiki, M. N., **İslam Ekonomi Düşüncesi**, Çev., Yaşar Kaplan, İstanbul: Bir Yay., 1984, 216+XLVIII s.
- Sıddiki, S. A., **İslam Devletinde Mali Yapı**, 2.b., Çev., Rasim Özdenören, İstanbul: Fikir Yay., 1980, 270 s.
- Sibai, Mustafa, **İslam Sosyalizmi**, 2.b., Çev., A. Niyazoğlu, İstanbul: Dergah Yay., 1976, 322 s.
- Şeker, Mehmet, **İslamda Sosyal Dayanışma Müesseseleri**, 3.b., Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., 1991, 200 s.
- Şekerci, Osman, **İslam Şirketler Hukuku**, Emek-Sermaye Şirketi, İstanbul: Marifet Yay., 1981.
- Şeriatî, Ali, **İslam Ekonomisi**, Çev., Kenan Çamurcu, İstanbul: Dünya Yay., 1994, 207 s.
- Şeybani, İmam Muhammed, **Kitabü'l-Kesb-İslam İktisadında Helal Kazanç**, Çev., Mustafa Baktır, İstanbul: Seha Neşriyat, 1993, 143 s.
- Şeyzeri, A. Nasr, **İslam Devletinde Hisbe Teşkilatı**, Çev., Abdullah Tunca, İstanbul: Marifet Yay., 1993, 178 s.
- Debbağoğlu, Ahmet, **İslam İktisadına Giriş**, İstanbul: Dergah Yay., 1979, 459 s.
- Tabakoğlu, Ahmet (Haz.), **İslam İktisadı Araştırmaları I**, Ankara: Dergah Yay., 1988, 174 s.
- Tabakoğlu, Ahmet, **İslam ve Ekonomik Hayat**, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., 1988, 172 s.
- Talegani, Mahmut, **İslam ve Mülkiyet**, Çev., Ahmed Saidoğlu, İstanbul: Yöneliş Yay., 1989, 248 s.
- Tuğ, Salih, **Faiz Nazariyesi ve İslam**, İstanbul, 1966, 230 s.
- Tuğ, Salih, **İslam Vergi Hukukunun Ortaya Çıkışı**, Haz., Mehmet Erkal, İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yay., 1984, 144 s.
- Tuğ, Salih, **Modern İktisat ve İslam**, İstanbul: Yağmur Yay., 1963, 47 s.
- Uludağ, Süleyman, **İslam'da Faiz Meselesine Yeni Bir Bakış**, İstanbul: Dergah Yay., 1988, 290 s.
- Uluslararası İslam Ticaret Hukukunun Günümüzdeki Meseleleri Kongresi**, Konya: Kombad Yay., 1997, 1123 s.
- Ülgener, Sabri, **Darlık Buhranları ve İslam İktisat Siyaseti**, Ankara: Mayaş Yay., 1984, 159 s.
- Ülgener, Sabri, **İktisadi Çözülmenin Ahlak ve Zihniyet Dünyası**, İstanbul: Der Yay., 1981, 208 s.
- Ülgener, Sabri, **Zihniyet ve Din (İslam, Tasavvuf ve Çözülme Devri İktisat Ahlakı)**, İstanbul: Der Yay., 1981, 141 s.
- Yardımcı, Kazım, **Refahın Yolu İslam Ekonomisi**, Malatya, 1996, 157 s.
- Yavuz, Yunus Vehbi, **Çalışma Hayatı ve İslâm**, İstanbul: Tuğra Neşriyat, 1992.
- Yeniçeri, Celal, **İslam İktisadının Esasları**, İstanbul: Şamil Yay., 1980, 491 s.
- Yeniçeri, Celal, **İslam'da Devlet Bütçesi**, İstanbul: Şamil Yay., 1984, 448 s.
- Yetik, Zübeyir, **Ekonomiye Değİnmeler**, İstanbul: Akabe Yay., 1987, 128 s.
- Zaim, Sabahaddin, **İslam ve İktisadi Nizam**, Karabük: Teknik Elemanlar Birliğı Yay., 1979, 61 s.
- Zaim, Sabahaddin, **İslam'ın İktisadi Görüşü**, İstanbul: Yeni Asya Yay., 1981.
- Zaim, Sabahaddin, **İslam-İnsan-Ekonomi**, İstanbul: Yeni Asya Yay., 1992, 190 s.
- Zaim, Sabahaddin, **Modern İktisat ve İslam**, 3.b., İstanbul: MTTB Yay., 1969, 31 s.
- Zaman, Hasan, **İlk İslam Devletlerinde Ekonomik Strüktür**, Çev., Sinan Ersoy, İstanbul: Akabe Yay., 1987, 420 s.
- Zellum, Abdulkadim, **İslam'da Maliye**, Çev., Selim Gökay, Ankara: Ta-Ha Yay., 1997, 303 s.
- Zerqa, Ahmet-M. A. Neccar, **İslam'a Göre Banka ve Sigorta**, 3.b., Çev., Hayrettin Karaman, İstanbul: Nesil Yay., 1992, 296 s.
- Zeytinoğlu, Erol, **İslamiyette İktisadî İbadet**, İstanbul: İSAV Yay., 1995, 148 s.

Yöneticinin Köşesi

(Dr. Mahmut Demirkan / Resul Kurt)

Dr. Mahmut Demirkan (1987)
mdemirkan@bankaysa.com.tr

Organizasyonlarda Sistem Yaklaşımı ve Yönetimin Temel Sorumluluğu

Çok genel olarak; belli bir anlam bütünlüğü içinde birbiriyle ilişkili parçalardan oluşan bütüne sistem denir. Sistem terimi, birçok bilim dalının ortak konusudur ve birbiriyle ilişkili parçalardan oluşan her bütün için kullanılabilir. Düşünce sistemi, haberleşme sistemi, siyasi sistem, sinir sistemi gibi. Her sistem esas itibarıyla şu 4 temel unsurlardan oluşur; "parçalar", parçaları ve sistemin kendisini diğer sistemlerden ayıran "sınırlar", parçaları bir araya getiren "amaç birliği" ve parçaların kendi aralarında ve bütünlükle "anamlı ilişki" içerisinde olmaları. Burada hemen şunu vurgulamak gerekir ki kavram, ister fen, isterse sosyal bilimlerde alanında kullanılsın, bir sistem tanımı yapılmak istendiğinde üzerinde durulacak en önemli nokta bu bütünlük ilişkisi konusudur.

Sistem ve sistem düşüncesi üzerine araştırma yapan, yazar ve bilim adamları sistemi değişik kategorilere ayırarak sınıflandırmışlardır; açık ve kapalı sistemler, sosyal ve teknik sistemler, doğal ve yapay sistemler veya katı ve esnek sistemler gibi. Biz burada bu teorik tartışmalara girmeyeceğiz. Aslında bir sosyo-teknik sistem olan işletme sisteminin sosyal tarafını öne çıkartarak, sistemin devamının temel unsuru olan anlamlılık ilişkisi üzerinde duracağız. Ama önce sosyal sistemi tanımlamamız gerekmektedir. Sosyal sistem, insanlardan oluşan, zaman içinde devamlılık ve bütünlük yapısı kazanan, sınırı belli, ilişkiler ve etkiler zinciri olarak tanımlanır. Sosyal sistemlerde birbirini karşılıklı olarak

etkileyen pek çok karmaşık değer ve ilişkiler ağı vardır. Etkileşim olanakları sınırsızdır. Sistemin bir parçasındaki değişiklik tüm parçaları etkileyebilir. Bir sosyal sistemde her zaman hareket vardır. Ancak bu hareket sistemdeki çalışma uyum ve dengesini koruyacak biçimde gerçekleşir.

Bu kısa teorik girişten sonra, neden bu konuyu gündeme getirdiğimizi ve sistem kavramının işletme yönetimi açısından önemini vurgulamaya çalışacağız.

Sevgili dostlar, yönetim biliminin ustaları, "yönetimin sorumlulukları"na ilişkin açıklamalarda bulunurken yönetim kademesinde bulunan her ferdin genelde ve her zaman iki temel görevinin olduğunu vurgularlar. Bunlardan birincisi; başında buldukları "kurumun performansını yükseltmeye imkân veren sistemleri kurmak ve geliştirmek", ikincisi de "mevcut sistemi belirlenen hedefler doğrultusunda çalıştırmak veya işletmektir". Yine yönetim biliminin üstatlarından ve özellikle de kalite yönetimine yaptığı katkılardan ötürü önemli ölçüde kabul görmüş Japon bilim adamı J.M. Juran da bir kuruluşun performansını "sistem" ve "insan" olarak iki faktörün belirlediğini, bu iki faktörün sonuç üzerindeki etkilerinin de kabaca; %85 ve %15 olduğunu ifade eder. Başta P.F. Drucker olmak üzere günümüzün birçok yönetim bilimcisi de bu görüşe katılır.

Görüldüğü gibi, sistem kurmak, geliştirmek ve sistemi belirlenen hedefler doğrultusunda işletmek yönetim kademesindekilerin en temel yönetim sorumluluğu olarak karşımıza çıkmaktadır. Hatta yoğun rekabet ortamında bir sistemin varlığını devam ettirebilmesi bu noktada daha da önem kazanır. Pekiyi bu sorumluluk nasıl gerçekleştirilecek veya yerine getirilecek? Yukarıda vurguladığımız üzere bir bütüne sistem diyebilmenin en önemli koşulu; “parçaların sistemle kurdukları anlamlı ilişki” olduğuna göre; öncelikle bir sosyal sistem olarak işletme sisteminin parçaları arasında ve parçaların sistemle “anlamlı ilişki” kurmalarını sağlamak gerekir.

Bilindiği gibi bir sosyal sistemin en önemli ve en küçük parçası insandır. O halde anlamlılık önce insan için geçerli olacaktır. Önermelerimizi somutlaştırırsak; ben bir çalışan ve işletme sisteminin bir parçası olarak hem diğer çalışanlarla (parçalarla) hem de sistemin bütünü (işletme) ile “benim için bir anlamı olan ilişkiye” girmeliyim. Bu anlamın içeriği örneğin, benim yaşamımı idame ettireceğim kadar bir ücret seviyesi olabilir. Ya da değerlerimi ve inançlarımı rahatlıkla koruyabileceğim bir kültürel ortamda çalışmak olabilir. Bu konularda sistemin bütünü veya parçaları ile anlaşamazsam ya ben sisteme girmeyeceğim, ya da sistemin bir parçası olmayacağım. Olmuş isem, sistemden ayrılacağım ya da sistem beni dışlayacak. Ben de benim için bir anlam ifade edecek (bana uygun) başka bir sisteme girmeye çalışacağım.

Bir sistemin karşılıklı bağımlı parçaları arasında çalışma uyumu bulunduğu zaman sistemin “sosyal denge” halinde olduğundan söz edilebilir. Benim gibi diğer çalışanlar da benzer davranışlar sergileyeceklerinden yöneticiler bu anlamlılığı sürekli kılmak için her zaman çaba sarf edeceklerdir. Ancak “sosyal denge statik değil dinamik” bir olgudur ve karşılıklı bağımlılığı etkileyen birçok faktör vardır. Çünkü kendileri için anlamlı ilişkiye giren sosyal parçaların ihtiyaç ve beklentileri farklıdır ve bunların sistemin genel

amaçlarıyla sosyal dengeyi sağlayacak şekilde uyumlu kalması bir hayli zordur. Öte yandan sistemin sayısız alt sistemleri (çalışma grupları, organizasyonel departmanlar, çeşitli kurullar, statü grupları vb.) ve kendisinin içinde bulunduğu üst sistemler (hukuk sistemi, ekolojik sistem, siyasal sistem vb.) de vardır ve sistemler benzer ilişkiler içerisinde çalışırlar. Daha da önemlisi anlamlı ilişkide parçaların ve bütünün tatmin seviyesi arttıkça sistem ile parçaların bütünleşme kabiliyeti ve dolayısıyla sistemin performansı da artacaktır.

İşte yönetim bilimi düşünürleri de sistem kurma görevini yönetimin sorumluluğuna bu yüzden vermişlerdir. Ve işte bu yüzden davranış biliminin önemli bir kolu olan örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi bilim dalı da “örgüt içerisinde bütünleşme olgusu”nu yaratarak bireyler ve bireylerin oluşturduğu grupların beklenti ve amaçları ile işletmenin amaçlarını dengelemeye ve uyumlaştırmaya çalışmaktadır.

Sevgili dostlar, kurduğunuz veya yönettiğiniz sistemin devamını sağlamak ve gelişim performanslarını arttırmak için lütfen bu konuya odaklanın ve gereken önemi verin. Böylece günümüzün yönetsel sorunlarını daha çabuk çözdüğünüzü ve başında bulunduğunuz istemin amaçlarına daha etkin ve verimli bir şekilde ulaştığınızı göreceksiniz. Haydi, kolay gelsin..

Okumaya Değer

1. Salim Çam, **Öğrenen Organizasyon ve Rekabet Üstünlüğü**, İstanbul: Papatya Yayıncılık, 2002.
2. Stephen E. Kohn & Vincent D. O'Connell, **Etkili Yöneticinin 6 Alışkanlığı** (Çev. Özlem Gültekin), İstanbul: Neden Kitap Yayıncılık, 2006.
3. Melih Arat, **Sıra Dışı Yaşam Becerileri**, İstanbul: Varlık Yayınları, 2006.

Sözün Kısası

Sanayi Çağı'nın simgesi "makineleşme"ydi. Yaklaşan yeni dönemin simgesi ise "gezegen" olacak. Yani, yaşayan, kendi kendini yaratan ve yenileyen bir sistem... Yöneticilik anlayışı da bu doğrultuda değişecek.

Peter Senge

Değişimi başlatanların ilk işi, alışkanlıkları ortaya çıkarmaktır; onları değiştirmeye çalışmak değil.

Gary Hamel

Adalet olmadan düzen olmaz.

Albert Camus

Sosyal Güvenlik Açıkları Ekonomiyi Tehdit Ediyor

Resul KURT (1992)

SGK Müfettişi

kurtresul@gmail.com

Sosyal Güvenlik Açıkları ve Ekonomiye Etkisi

Bugün dünyada sosyal güvenlik, devletin en önemli görevlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Sosyal güvenlik sistemindeki açıkların en önemli nedeni tutarlı ve sağlıklı bir devlet politikasının olmayışıdır. Yıllardan beri izlenen sosyo-ekonomik politikalar neticesinde sosyal güvenlik kurumlarının gelir-gider dengesi bozulmuş ve bu kurumlar kendi kendine yetemez hale gelmiştir. Ülkemizde sosyal güvenlik sisteminin sorunları öteden beri var olmakla birlikte, özellikle 1990'lı yılların başından itibaren ağırlaşmaya başlamıştır. Günümüzde, sosyal güvenlik sistemi, geçmişten gelen ve giderek biriken ve ağırlaşan bir takım olumsuzlukların sıkıntısını yaşamaktadır. Bu sıkıntılar, zamanında önlem alınmadığı ve birçok yaşamsal konu üzerinde yeterince durulmadığı için günümüzde bir bunalıma dönüşmüştür. Sosyal güvenlik

sistemlerinin iki ana fonksiyonu vardır; birincisi, yeniden dağıtım yolu ile yoksulluğun giderilmesi; ikinci fonksiyonu ise, emeklilik güvencesidir. Konuya sosyal sigorta kurumlarının açıklarının kamu açıklarını artırdığı yönünden bakıldığı için, sosyal sigorta sisteminin yeniden yapılandırılması tartışmalarında yeniden dağıtım ve sigortalama işlevlerinin önemi ikinci plana itilmektedir. Sosyal güvenlik sistemimizin içine düştüğü finansman krizi sorunu, her geçen gün hızla artan bir oranda büyümektedir. 1994 yılında 39.010.000 YTL olan ve GSYİH'nun %1'ine denk gelen sosyal güvenlik açığı, 1995 yılında GSYİH'nun %1.38'ine, 1998 yılında % 2,80'e, % 1999'da 3,75'e, % 2000'de 2,57'ye, 2001'de % 3,15'e, 2004'te % 4,39'u, 2005'te % 4,79'u, 2006'da % 4,23'ü ve bugün geldiğimiz noktada ise sosyal güvenlik açığı 2007 Ekim sonu itibariyle 22 milyar 591 milyon YTL'ye ulaşmış olup GSYİH'na oranı ise yaklaşık

olarak % 4,43'ü olarak hesaplanmaktadır. Bu şekilde devam edilmesi halinde 10-15 yıl içinde sosyal güvenlik açığının GSYİH'nin %10'unu geçeceği düşünülmektedir. Bu da ekonomi üzerinde ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Şüphesiz bunun en önemli nedeni 1990'lardan itibaren erken yaşta emeklilik uygulamaları ve nimet-külfet dengesi gözetilmeden yapılan popülist politikalarından kaynaklanmaktadır. Hiçbir ülkede emeklilik yaşı 50'nin altında değildir. Ortalama 55 olarak uygulanmaktadır. Her ülkenin kendi ekonomik ve sosyal koşullarına göre bir emeklilik yaşını tespit etmesi doğaldır. Bu nedenle, ülkeler, kendi iç dinamiklerine göre emeklilik yaşı belirlemiştir. Ancak, ülkemizde daha önce uygulanan, 38-43 yaşında emeklilik uygulaması dünyada örneği olmayan bir durumdur.

Dünyadaki sosyal güvenlik sistemlerine baktığımızda genel olarak devletin sosyal güvenliğin finansmanına, işçi ve işverenle birlikte düzenli olarak katkı sağladığını görüyoruz. Çağdaş bir sosyal güvenlik sistemini kurmayı başarmış olan ülkelerin tümünde sosyal güvenliğin finansmanında devletin payı, işçi ve işveren payından daha büyüktür. Ülkemizde ise dünyadaki bu uygulamadan farklı olarak, prime dayalı sosyal sigorta hizmetlerinin finansmanına, devletin doğrudan bir katkısı yoktur. Ülkemizde de devletin bir an önce sosyal sigortaların finansmanına düzenli olarak katılması gerektiği açıkça görülmektedir. Yaş sınırlarının kaldırılması ile emekli olma şartlarının hafifletilmesi prim ödeyen (aktif) sigortalılar ile yaşlılık, malûllük, dul ve yetim aylığı alan (pasif) sigortalılar arasındaki dengeyi bozmuştur. Türkiye geniş bir aile yapısına sahip olduğundan; sosyal güvenlik kurumlarının aktif sigortalılarının bakmakla yükümlü olduğu nüfus sayısı fazladır. Bu durum da, sosyal sigorta kurumlarının hizmet götürmek zorunda olduğu nüfusun fazlalığına sebep olmaktadır. Bu da, maliyetleri yükseltmektedir.

Kayıtdışı İstihdam Sorunu

Sosyal güvenlik açıklarının kapatılabilmesi için mutlaka kayıtlı sigortalı sayısının artırılması zorunludur. ancak, maalesef yasal mevzuata baktığımızda adeta işçi istihdam eden işverenler cezalandırılmaktadır. Zira, işçi sayısı elli kişiyi aştığında özürlü, eski hükümlü, terör mağduru, işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı gibi istihdam zorunluluğu ile spor salonu, kreş, ambulans, emzirme odası açılması gibi yükümlülükler ortaya çıktığından kayıtdışı istihdamı artırmaktadır.

Bu yükümlülükler kaldırılmalı ve **kayıt dışı istihdamı azaltmak için, fazla sayıda işçi çalıştıran işyerlerine ek kolaylıklar sağlanmalı ve primlerin bir kısmı devlet tarafından karşılanmalıdır.**

Diğer bir önemli neden de, kayıtdışı işçi çalıştırmaya doğrudan bir ceza uygulanmamasıdır. Ülkemizdeki cezaların tümü belge vermeme cezasıdır. Oysa, dürüst işverenlerin rekabet edebilmesi için mutlaka caydırıcı düzenlemeler yapılmalıdır. İşveren üzerindeki istihdam maliyetlerini düşürerek kayıtdışı istihdamı önlemek için yapılması düşünülen prim indiriminde bir kademe getirilmeli, fazla işçi çalıştıran işverenlerin prim yükü daha fazla indirilmelidir. Yine 1-5 puanlık prim indiriminden, sadece primlerin yasal süresinde ödenmesi ve kayıtdışı işçi çalıştırılmaması koşuluyla yararlandırılması sağlanmalıdır.

"Sosyal Güvenlik Üst Kurulu" Kurulmalı

Mutlaka Sosyal güvenlik sistemi için (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu benzeri) bir üst kurul oluşturulmalıdır. Böylelikle, sosyal güvenlik sistemine ilişkin bir devlet politikası hazırlanarak, sosyal güvenlik sisteminin dış etki ve baskılardan kurtarılarak sosyal güvenlik kurumunun sosyal sigortacılık ilkelerine göre hizmet vermesi sağlanabilecektir.

ULUS-DEVLETLER ÜZERİNDE KÜRESELLEŞMENİN DÜZENLEYİCİ ETKİLERİ

Orhan Veli ALICI

(İ.Ü. SBF Doktora Öğrencisi)

Uzun süredir önemli bir gündem konusu olan küreselleşme, her geçen gün etki alanını arttırarak birçok değişikliği de beraberinde getirmektedir. Bu değişikliklerden en önemlisi Ulus-Devletlerin güç kaybederek bazı görev ve yetkilerini uluslararası örgütlere ve yerel yönetimlere bırakması üzerinde yoğunlaşmaktadır. Fakat küresel sistem içerisinde Ulus-Devletler önemli bir aktör olma vasfını farklı bir mecrada sürdürmektedir. Bu önemlilik kurgusal bir planın uygulayıcılığı boyutunda kendini göstermektedir.

Küreselleşmenin ulus-devlet yapısında, uluslararası örgütlerin işlevlerinde ve uluslararası hukukta önemli değişiklikleri beraberinde getirdiği iddiaları, neredeyse tartışma gerektirmez bir doğru olarak kabul edilmektedir. Bu varsayımsal doğruya göre, küreselleşme süreci ile oluşan ulusüstü örgütlenmeler ve işlerliği görev, yetki ve sorumlulukları artan yerel yönetimler ulus-devletlerin egemenliklerine ortak olmuşlar, ulus-devletler de yeni yapılanma ile bir takım görev ve yetkilerini yerine getiremeyecek düzeyde fazlasıyla küçük, kimi görev ve yetkileri bakımından da fazlasıyla büyük yapılanmalar haline almışlardır. Böylece ulus-devletler için güç kaybı, ulusüstü örgütlenmeler ve yerel yönetimler için ise güç kazanımı gerçekleşmiş, ulus-devletler küresel güçlerin belirlediği hukuki düzenlemeler çerçevesinde uluslararası arenada yer edinme sürecinde rol

almaya zorlanmışlardır. Ancak, önemli bir husus ise küreselleşmenin motor gücü konumunda olan uluslararası kuruluşlar ve uluslararası sermayeye yön veren oluşumlar üzerinde kimi güçlü devletlerin belirleyiciliği olduğu gerçeğidir. Başka bir deyişle, küreselleşmenin tümüyle devletlerin izledikleri politikaların dışında ortaya çıkan bir süreç olmaktan çok, esas itibariyle güçlü devletlerin yönlendirmesiyle ortaya çıktığı söylenebilir.

Küreselleşme başta iletişim, enformasyon ve ulaşım olmak üzere insani etkileşimin çeşitli biçimlerinin, uluslar arasındaki coğrafi sınırların önemini yitirmesine yol açacak şekilde, dünya ölçeğinde hızla yayılması ve bunun sonucunda insani gündem ve ilgilerin dünyalaşması süreci olarak açıklanabilir. Görüldüğü üzere küreselleşme çok boyutlu bir süreç olup, günümüzde insanoğlunun varolduğu her yerde etkisini hissettirebilmektedir. Keza birçok yazar, iktisatçı ve bilim adamının kafasını kurcalayan bir soru var. Bu soruyu dillendirenlerden birisi ise Francis Fukuyama'dır. Fukuyama, küreselleşmenin üstü kapalı olarak "Amerikanlaştırma" (Americanization) olabileceği yönündeki düşüncesi ise kayda değer. Yani Amerika oyunun kurallarını kendisi belirlemekte ve bu belirlenen kurallara uymayanları oyunun dışına itmek istemektedir. Kendi kurumları dünyanın ekonomik ve politik gidişatına direkt olarak yön vermektedir. Ya da direkt olarak küreselleşme eşittir Amerikanizm/amerikanlaştırma olmasa bile bu ikisi birlikte devam eden, biri diğerinin en azından

alt kümesi diyebileceğimiz bir haldedir. Günümüzde devletlerarasındaki ilişkilerin karmaşıklığı ve iç içe geçmişliği, devletleri bu süreçte ortaya çıkan sorunları uluslararası boyutta çözmeye zorlamaktadır. Bu uluslararası bağımlılık, iç politik bağımsızlığı da daraltmaktadır. Öyle ki, bir ülkenin ulusal kamu yönetimi bile artık diğer ülkeler için dikkate alınması gereken bir husus haline gelmiştir. Özellikle ticari politikalar artık uyum içerisinde ve rekabetçi bir anlayışa göre yapılmak zorundadır. Bu gibi durumlar geleneksel egemenlik anlayışının büyük ölçüde değişmesi anlamına da gelmektedir. Ulus-devlet, küreselleşme içinde hayati önemini korurken egemenliğinin parçalarını da kaybetmektedir. Finansal pazarların küreselleşmesi bu durumun önde gelen ve hatta en belirleyici olan sebeplerindendir. Ayrıca iç meseleler, ulusal hükümetlerin bireysel veya kolektif olarak kontrol edemediği uluslararası aktör ve olaylar tarafından etkilenirken ulusal egemenliğin yok olma olduğu endişesini de doğurmaktadır. IMF, Dünya Bankası, G8 Grubu, Dünya Ticaret Örgütü, Amerikan Kalkınma Bankası, BM Kalkınma Programı, GATT gibi uluslararası baskın kuruluşlar ve programlar aracılığı ile küreselleşme politikaları antidemokratik bir süreçle güçsüz ülkelere dayatılmakta ve bu politikalara güçsüz ülkeler direnememektedir. Dolayısıyla ülkelerin küresel sistem karşısındaki durumu küresel politikalardan etkilenmesini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemektedir. Yani güçlü ülkeler belirleyici iken güçsüzler uygulayıcı durumundadır. İkinci Dünya Savaşından sonra Amerika ve Britanya'nın kaygısı olan finans ve ticaretin düzenlenmesi ve kontrolü için Bretton Woods sistemi içerisinde ekonomik ve siyasi anlamda birçok uluslararası örgüt kurulmuştur. Örneğin Dünya Ticaret Örgütü (WTO) küresel ekonomide küresel güçler için önemli bir garantördür. Çünkü WTO karar alma sürecinde, bu örgütün arkasında yer alan büyük güçlere veto hakkı tanınmaktadır. Böylece bu devletlerin karar alma sürecindeki belirleyiciliği

kendi ekonomik çıkarları doğrultusunda bu örgüt aracılığıyla diğer ulus-devlere yansıtılmaktadır. Bu bilgiler çerçevesinde ulus-devletler, küreselleşmenin ve küreselleşmenin arkasındaki güç odaklarının etkisi ile kendi hukuki yapısını revize etmekte ve dışarıda da uluslararası hukuk bağlamında küresel birikimin savunucusu olmaktadır.

Sonuç olarak küreselleşmenin bir yönü, iletişim teknolojisindeki baş döndürücü gelişmelerin, emek ve sermayenin daha akışkan ve daha esnek hale gelmesinin, iktisadi örgütlenmenin ulusal sınırları aşan boyutlar kazanmasının (çokuluslu şirketler) ve ulusal var oluşun rekabetçi bir dünya sistemi içinde sürdürülmesinin devletler bakımından ortaya çıkardığı zorunluluklarla ilgilidir. Bu yönüyle küreselleşme neredeyse "doğal" bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır ve dolayısıyla küreselleşmeye karşı direnmek hiçbir ulusal otorite için mümkün gözükmemektedir. Buna karşılık küreselleşmenin kısmen kurgusal olan bir yanı da bulunmaktadır. Yani, başta ABD olmak üzere ekonomik olarak gelişmiş 'Batılı' ülkeler, bu sürecin başını çekmekte ve onun yönünü önemli ölçüde belirlemektedirler. Mamafih, bu belirleme sürecine başka aktörlerin de katılması en azından teorik bir imkân olduğu için, bu özelliği küreselleşmeyi aynı zamanda "ucu açık" bir süreç haline de getirmektedir. Örneğin ekonomik açıdan hızlı ve etkin bir şekilde güç kazanan bir ülke, mevcut sistemde diğer güçlü devletleri kaygılandırmaktadır. Küreselleşmeyi önümüzde yürüyen bir fırsatlar ve imkânlar manzumesi olarak görmemize imkân veren de esas itibarıyla onun bu özelliğidir. Bu çerçevede küreselleşme süreci devletlerin ne yönde düzenlemeler yapacağını belirlemekte olup, ulus-devletler bu süreçte uygulayıcı durumundadır. Dolayısıyla küreselleşme sürecini bir zincir olarak düşünürsek küreselleşmeye yön veren belirleyici güçler bulunmaktadır. Bu güçler küreselleşme sürecini etkileyip kendi uluslararası şirketlerinin daha etkin çalışabilmeleri için hukuki

ve iktisadi düzenlemeleri belirlemekte ve bunu uluslararası örgütler aracılığıyla ulus-devletlere yansıtılabilmektedirler.

Kaynakça

Alkan-Olsson, İlhami, (2007), *"The Changing Nature and Role of Soft Law in International Economic Law and Regulation: From State-centric to Globalist Paradigm"*, Kent Law School, UK, s. 132-149

Erdoğan, Mustafa. "Siyaset ve Hukuk Perspektifinden Küreselleşme: Bir Tartışma Çerçevesi", <http://www.liberal-dt.org.tr/index.php?lang>.

Mahmutoğlu, Abdulkadir (2007), "Merkezi Yönetim - Yerel Yönetim İlişkileri Alanında Yaşanan Global Gelişmeler", http://icisleri.gov.tr/_icisleri/TurkIdareDergisi, 01.11.2007, s. 29-52.

Sassen, Saskia(2000). "The State and Economic Globalization: Any Implications for International Law?", *Chicago Journal of International Law*, Spring 2000, Vol 1, No 1, pp. 109-116.

Yoo, C. John(2006). "Force Rules: UN Reform and Intervention", *Chicago Journal of International Law*, Winter 2006, Vol 6, No 2, pp. 641-661.

Yüksel, Mehmet, "Küreselleşme Ulusal Hukuk ve Türkiye", Siyasal Kitabevi, Ankara, 2001.

Facebook

Ercan TURGUT

(ercan.turgut1@hotmail.com)

96 mezunu)

1996 yılında İSBF'den mezun olduktan sonra 1999 yılına kadar Özel sektörde değişik görevlerde çalıştı. 1999-2006 yılları arasında Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Müfettiş olarak çalıştı. 2006 yılından itibaren de Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nde Müfettiş olarak çalışmaya devam etmektedir.

FACEBOOK HAKKINDA

Yaklaşık 7 yıllık iletişim ve bilişim alanında çalışmam nedeniyle son yıllarda adından sıkça söz ettiren ve bir tutku haline gelen facebook ile ilgili bilgileri sizlerle paylaşmak isterim. Facebook Harvard Üniversitesi öğrencisi Mark Zuckerberg tarafından 4 Şubat 2004 tarihinde kurulan ve şu an itibarıyla 60 milyonu aşkın kayıtlı üyesi bulunan üyelerinin fotoğraflarının ve şahsi bilgilerinin yer aldığı bir arkadaşlık ve sosyalleşme sitesidir. Bu site internetin en büyük sosyal ağlarından birisidir. Birbirlerini tanıyan insanlar burada arkadaş olabiliyor. Bu sitenin birçok kişide bağımlılık yaratmasının nedeni ise bir statü ihtiyacı olarak açıklanıyor. 21. yüzyılın statü ihtiyacı haline geldiğini Facebook'un da bunu sağladığı söyleniyor.

Hiç kullanmayın demiyorum. Bilerek ve tanıyarak kullanıldığında oldukça yararlı. Ancak bağımlılık haline gelmemeli. Çünkü Gençler üzerinde oldukça zararlı tesirler bırakabilecek, günün çoğunu yararsız yere harcatacak bir site olan Facebook'u tanıyarak kullanmanızı tavsiye ederim. Facebook denilen bu sitede ve benzerlerinde politik görüş ve hislerinizi kesinlikle paylaşmayınız. Bilindiği gibi her türlü sitenin arkasında konuşlanan gizli eller, sizin her türlü eğilimlerinizi, arkadaş, akraba, bağlantılarınızı resim ve videolarınızı, neye kızıp neye kızmadığınızı, okulunuzu, şakalarınızı, size takılan lakapları, sosyal çevrenizi, zaaflarınızı, ömrünüzün hangi döneminde vaktinizi ne zaman nerde geçirdiğinizi, kısacası her şeyinizi öğrenmiş oluyor. Bir gizli servis elemanının sizin hakkınızda yıllarca çalışarak elde edemeyeceği bilgileri bu yolla kendi elinizle sunmuş oluyorsunuz. Özellikle aşağıdaki hususlara dikkat etmenizi öneririm.

facebook

Site tour Login English

Email:
|

Password:
|

Remember me

Login

Forgot Password?

facebook

Facebook is a social utility that connects you with the people around you.

Use Facebook to...

- Keep up with friends and family
- Share photos and videos
- Control privacy online
- Reconnect with old classmates
- Discuss interests and hobbies
- Plan parties and other events

Sign up for Facebook
It's free and anyone can join.

Full Name:

Your Email:

New Password:

Birthday: Month: Day: Year:

Why do I need to provide this?

Sign Up

By clicking Sign Up, you are indicating that you have read and agree to the Terms of Use and Privacy Policy.

1- Arkadaş listenizi herkesin görmesine müsaade etmeyin.

Başlangıç ayarlarında herkes arkadaşlarınızın listesini görebiliyor. Bu durum "Poke, Massage and Friend Request" ayarları kısmında "Friends- arkadaşlar" seçeneğinden vazgeçerek ortadan kaldırılabilir.

2- Facebook'ta geçirdiğiniz zamanı kimse bilmesin.

"Privacy" başlığı altındaki "Newsfeed and mini feed"e mutlaka uğrayın. Çünkü bu seçeneğin başlangıç ayarları sizin Facebook'ta yaptığınız her eylemi yayımlıyor. Yani sizin mesai saatinizde Facebook'ta ne zaman, ne kadar zaman geçirdiğinizi tespit edebiliyor. Şimdilik bizim ülkemizde tutanak tutacak siber işyeri polisleri yok, ancak yine de temkinli olmak lazım. Bu yüzden en azından isteyken önce "privacy", ardından "Newsfeed and mini feed"e girerek "show times in my mini feed" seçeneğini iptal edip yaptığınız eylemlerin

zamanının görünmesini engelleyin.

3- İstemediğiniz kişiler size ulaşabilir. Bunu da engellerseniz sizin için iyi olur. Başlangıç ayarlarına göre ağınızda (network) olan herkes, size ait olan her şeyi görebilir. Türk kullanıcıların büyük çoğunluğunun Türkiye ağına üye olduğunu düşünürsek, bu ağdaki herkes, size ait olanları arkadaşlarınız kadar görebilir. Bir ağın mensubu değilseniz, bilgilerinizi sadece arkadaşlarınız görebilir. Ama ben mesela Türkiye ağına üyeyim, o halde yapmam gereken "privacy" başlığı adlındaki "Profile" girip çıkan ekranda "profile: only my friends- yalnızca arkadaşlarım" şikkını seçmektir. Bu ekrandan e-posta adreslerinizi yalnızca arkadaşlarınızın göreceği şekilde düzenlemeniz hatta "profile" başlığı altındaki birçok maddeyi arkadaşlarınıza özel şekilde ayarlamanız menfaatiniz icabıdır.

Unutmayalım teknolojiyi iyi ve bilerek kullanırsak başarı sağlar bize.